

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2020

Miroslava Volfová

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA HUDEBNÍ VÝCHOVY A KULTURY

VLADIMÍR MIŠÍK - OSOBNOST ČESKÉ ROCKOVÉ SCÉNY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Miroslava Volfová

Specializace v pedagogice, obor Hudební výchova se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: doc. Mgr. Tomáš Kuhn, Ph.D.

Plzeň, 2020

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 25. června 2020

.....
vlastnoruční podpis

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala své rodině a přátelům za podporu a vytvoření zázemí pro tvůrčí činnost.

Velice děkuji Vladimíru Mišíkovi za spolupráci, ochotu, doporučení vhodné literatury a poskytnutí rozhovoru.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat doc. Mgr. Tomáši Kuhnovi, Ph.D., vedoucímu mé bakalářské práce, za ochotu a trpělivost a Ing. Jaroslavu Pelánovi.

ZDE SE NACHÁZÍ ORIGINÁL ZADÁNÍ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE.

OBSAH

Úvod	3
ZDROJE.....	4
1 ROCKOVÁ HUDBA	6
1.1 STRUČNÝ NÁSTIN VÝVOJE ROCKU A VZNIK JEHO DALŠÍCH PODŽÁNŮ	6
1.1.1 Folk rock	7
1.1.2 Mersey sound	7
1.1.3 Blues rock	8
1.1.4 Jazz rock	8
1.1.5 Psychedelický rock a fúze	9
1.1.6 Progresivní rock	9
1.1.7 Art rock	10
1.1.8 Hard rock	10
1.1.9 Heavy metal	10
1.1.10 Punk rock	11
1.1.11 Alternativní rock	11
1.1.12 Pop rock	12
1.2 HUDEBNÍ CHARAKTERISTIKA ROCKU.....	12
1.2.1 Rytmus	13
1.2.2 Melodie.....	15
1.2.3 Harmonie	16
2 ROCKOVÁ HUDBA V ČESKOSLOVENSKU	19
2.1 KULTURNÍ PODMÍNKY PŘED LISTOPADEM 1989	19
2.1.1 60. léta a politické uvolnění.....	20
2.1.2 Pražské jaro.....	21
2.1.3 70. léta a období normalizace	21
2.1.4 Underground	23
2.1.5 Charta 77	24
2.1.6 80. léta	25
2.2 STRUČNÝ NÁSTIN VÝVOJE ROCKU V ČESKOSLOVENSKU	26
2.2.1 Zlatá šedesátá	27
2.2.2 Léta sedmdesátá.....	30
2.2.3 Léta osmdesátá.....	33
2.2.4 Léta devadesátá.....	35
3 VLADIMÍR MIŠÍK - BIOGRAFIE.....	37
3.1 MLÁDÍ A PRVNÍ KONTAKT S HUDBOU.....	37
3.2 POČÁTEČNÍ TVORBA A PRVNÍ HUDEBNÍ SKUPINY	38
3.3 BLUE EFFECT.....	39
3.3.1 Radim Hladík.....	41
3.4 FLAMENGO	42
3.4.1 Kuře v hodinkách	43
3.5 FORMACE, ENERGIT A ČUNDRGROUND.....	45
3.6 VLADIMÍR MIŠÍK & ETC... OD VZNIKU PO ZÁKAZ	46
3.6.1 Zákaz	47
3.7 VLADIMÍR MIŠÍK & ETC... OBDOBÍ PO ZÁKAZU AŽ DO SOUČASNOSTI	49
3.7.1 Etc... v 90. letech.....	51
3.7.2 Etc... v novém tisíciletí.....	53

3.8	JEDNOU TĚ POTKÁM	55
3.9	NECHTE ZPÍVAT MIŠÍKA.....	55
3.10	RODINNÝ ŽIVOT	56
3.11	POLITICKÁ ČINNOST.....	57
	ZÁVĚR.....	61
	RESUMÉ	62
	SEZNAM LITERATURY	63
	SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	65
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK.....	67
	SEZNAM PŘÍLOH	I
	PŘÍLOHA I – ALBOVÁ DISKOGRFIE.....	II
	PŘÍLOHA II – FOTOGRAFIE	IV
	PŘÍLOHA III – ROZHOVOR S VLADIMÍREM MIŠÍKEM	XI

Úvod

Ve své bakalářské práci se zabývám tématem, které je mi velice blízké. Rocková hudba, zejména tvorba Vladimíra Mišíka, mě provází již od dětství, kdy mně s ní seznámil skrze LP desky či magnetofonové pásky můj otec. Vladimír Mišík je pro mě nejen velkým hudebním vzorem, ale i výjimečnou osobností. Vážím si ho také pro jeho životní postoje a názory, které se nikdy nebál a nebojí vyjádřit. Účast na koncertech Vladimíra Mišíka, osobní setkání s ním a celkový zájem o českou bigbeatovou scénu mě přivedl ke zpracování tohoto tématu.

V první kapitole se zabývám vznikem a vývojem světové rockové scény. Přináším stručný přehled a charakteristiku jednotlivých rockových podžánrů včetně jejich nejvýznamnějších představitelů. Dále se věnuji hudební charakteristice rocku, a to zejména třem nejdůležitějším pilířům, mezi které patří rytmus, melodie a harmonie.

V první části druhé kapitoly se okrajově zaměřuji na kulturní podmínky v Československu. Uvádím zde i některé důležité historické události, které významně ovlivnily společnost a kulturní dění u nás. Popisuji, jaký vliv měl komunistický režim na formování české rockové scény a jaký byl jeho dopad na samotné umělce. Druhá část pojednává o vzniku a vývoji rockové scény v Československu a je doplněna informacemi o nejvýraznějších hudebních skupinách šedesátých až devadesátých let dvacátého století.

V poslední kapitole bakalářské práce se věnuji hlavnímu tématu, které je zaměřeno především na osobnost Vladimíra Mišíka. Podrobně uvádím jeho biografii a všechna významná hudební tělesa, ve kterých působil. Dále zmiňuji názvy jeho zásadních alb a skladeb.

Cílem mé bakalářské práce je přinést ucelený pohled na vznik a vývoj světové a československé rockové scény se zaměřením na jednu z nejvýraznějších osobností českého big beatu, Vladimíra Mišíka.

Součástí bakalářské práce jsou přílohy, které obsahují albovou diskografii, fotografie a rozhovor s Vladimírem Mišíkem.

ZDROJE

Téma rocková hudba bylo zpracováno mnohými českými i světovými autory v různých knižních publikacích. V současné době lze získat také mnoho informací z internetových zdrojů. Zorientovat se v nepřeberném množství dostupných zdrojů nebylo lehké, ale i přesto se mi podařilo najít řadu kvalitních publikací, na které odkazují i odborníci.

V první kapitole jsem nejvíce čerpala ze skript *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*, které zpracoval Tomáš Kuhn.¹ Skripta mi poskytla především přehled o jednotlivých hudebních stylech rockové hudby, jejich významných českých a světových představitelích. Doplňující informace jsem čerpala mj. z *Encyklopedie rocku* od Michaela Heatleyho.² Jako přínosnou dále sledávám knihu *Tajemství hudby*, kterou napsal Jason Martineau³, a bakalářskou práci Jiřího Pejchy *Britský hard rock 70. let 20. století*.⁴

Zásadním materiálem a zdrojem pro první část druhé kapitoly byla publikace *Byl to jenom Rock'n'roll? Hudební alternativa v komunistickém Československu 1956 – 1989*, kterou zpracoval Miroslav Vaněk.⁵ Tato kniha mi umožnila pochopit, jak se rocková hudba vyvíjela, a to především v kontextu historických událostí. V druhé části kapitoly se ukázala jako nejpřínosnější kniha *Bigbít* od autorů Ondřeje Konráda a Vojtěcha Lindaura⁶, která podrobně mapuje Československou rockovou scénu od jejího počátku až do pádu komunistického režimu. Této knize předcházela dvačtyřicetidílný dokument *Bigbít*, na němž se podíleli zmínění autoři knihy. Mnoho zajímavých informací lze najít i ve stejnojmenné internetové encyklopedii rocku⁷.

---

¹ KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. 1. vyd. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.

² HEATLEY, Michael. *Encyklopedie rocku*. Praha-Plzeň: BETA-Dobrovský, Ševčík, 1999. ISBN 80-86278-18-2, 80-86029-94-8.

³ MARTINEAU, Jason. *Tajemství hudby: Melodie, rytmus, harmonie*. 1. vyd. Praha: Dokořán, s. r. o., 2012, s. 20. ISBN 978-80-7363-394-3.

⁴ PEJCHA, Jiří. *Britský hard rock 70. let 20. století* [online]. Brno, 2008. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/b0hgvy/> (20. 5. 2020).

⁵ Vaněk, Miroslav. *Byl to jenom Rock'n'roll?: Hudební alternativa v komunistickém Československu 1956 – 1989*. Praha: Academia, 2010, s. 393. ISBN 978-80.200.1870-0.

⁶ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010. ISBN 978-80-259-0023-9.

⁷ Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/> (5. 6. 2020).

Klíčovou publikací pro zpracování hlavního tématu se stala kniha *Byl jsem dobřej*⁸, na niž mě odkázal Vladimír Mišík. Publikace je složena z několika rozhovorů, které vedl autor knihy Ondřej Bezr právě s Vladimírem Mišíkem. Kniha podrobně popisuje Mišíkův život, jeho hudební kariéru i některé historické události. Čerpala jsem také z rozhovoru, který mi Vladimír Mišík sám poskytl, dále z dokumentárního filmu Jitky Němcové *Nechte zpívat Mišíka*.⁹

---

⁸ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017, s. 189. ISBN 978-80-7492-320-3.

⁹ *Nechte zpívat Mišíka* [dokumentární film]. Scénář a režie Jitka NĚMCOVÁ. Česko, 2017.

1 ROCKOVÁ HUDBA

Rock je žánr populární hudby, kterou řadíme do základních okruhů hudby nonartificiální. Je to souhrnný pojem pro označení mnoha hudebních stylů s kořeny v 50. letech minulého století. Rock má kořeny v černošské hudbě rhythm and blues¹⁰ a country hudbě 40. a 50. let. Zároveň je ale ovlivněn jazzem, folkem i vážnou hudbou. Mezi nejpoužívanější nástroje řadíme elektrickou kytaru, basovou kytaru, bicí nástroje a klávesové nástroje. Významná je především elektrická kytara, která získala v 60. letech minulého století vedoucí postavení mezi ostatními hudebními nástroji. Rocková hudba přinesla vícestopé studiové nahrávání každého nástroje zvlášť a následné míchání nahrávky. S tím souvisí velká popularita vydávání desek.¹¹ Rock patří mezi nejrozsáhlejší a nejoblíbenější hudební žánry vůbec. Rocková hudba není určena jen k poslechu, ale slouží i k zábavě, tanci na koncertech, v rockových klubech či na festivalech.

1.1 STRUČNÝ NÁSTIN VÝVOJE ROCKU A VZNIK JEHO DALŠÍCH PODŽÁNŮ¹²

Základním kamenem rockové hudby je rock'n'roll (v překladu „kolébej se a válej se“), který vznikl ve Spojených státech amerických během konce 40. a začátkem 50. let. Dalším významným centrem pro vznik rockové hudby se vedle USA stala později i Velká Británie. Termín rock'n'roll (dále jen rokenrol) jako první použil v roce 1951 *Alan Freed*.¹³ Velmi rychle se rozšířil a dal vzniknout několika podžánrům. Jedním z nejstarších podžánrů (stylů) rokenrolové hudby je rockabilly. Začal se vyvíjet v 50. letech 20. století. Významný vliv na utváření tohoto stylu měla hudba swingová, bluesová i boogie woogie. Pro rockabilly je typický rychlý a houpavý rytmus, výrazná melodika a jednoduchá harmonie, která vychází z bluesové dvanáctky.¹⁴ Nejnámějšími představiteli jsou například *Elvis Presley*, *Chuck Berry*, *Bill Haley* nebo *Jerry Lee Lewis*. Mezi nejproslulejší hity patří *Rock Around the Clock*, *Baby Let's Play House*, *Heartbreak Hotel*, *See You Later Alligator* nebo

¹⁰ Rhythm and blues = elektrifikované městské blues, které se formovalo ve 20. a 30. letech v USA

¹¹ Dostupné z: <http://jazzrockmusic.blog.cz/0901/rock>

¹² KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. 1. vyd. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.

HEATLEY, Michael. *Encyklopedie rocku*. Praha-Plzeň: BETA-Dobrovský, Ševčík, 1999. ISBN 80-86278-18-2, 80-86029-94-8.

¹³ Albert James „Alan“ Freed, známý také jako Moondog, byl americký diskžokej, který hrával afro-americkou hudbu ve stylu rhythm and blues. Jako první použil slovní spojení rock and roll pro označení hudebního žánru. Působil v letech 1945 – 1959, roku 1960 skončila jeho kariéra skandálem, když se zapletl do korupce.

¹⁴ Bluesová dvanáctka = je označení specifické jednoduché hudební formy, kdy se hraje 12 taktů, ve kterých jsou akordy v harmonickém vztahu, který je předem daný. Někdy se též používá výraz „bluesové kolečko“.

Jailhouse Rock. Začátkem 60. let minulého století popularita tohoto stylu začala upadat a až koncem 70. a začátkem 80. let došlo k jeho renesanci, která přetrvává dodnes.

Začátkem 60. let určuje rokenrol převládající charakter moderní populární hudby a začíná se označovat jako rock. Šedesátá léta jsou pokládána za tzv. „zlaté období“ rockové hudby. V této době se zrodilo velké množství osobností a skupin, které ovlivnily další generace. Šedesátá léta hudebně čerpají převážně z rhythm and blues a rokenrolu. Důležité je zejména stále sílící postavení kytary, především elektrické. Dále se objevuje použití elektronkových zesilovačů, zkreslení nebo použití kytarové páky. V kapele také dochází ke zrovnoprávnění všech členů skupiny. Dříve byl v popředí především zpěvák a ostatní hudebníci měli funkci jen doprovodnou. Asi nejvíce rockovou scénu ovlivnila skupina *The Beatles*. Jejich první oficiálně vydaná deska s názvem *Please Please Me* vyvolala okamžitou vlnu nadšení. Britská skupina *Beatles* je považována za nejúspěšnější rokenrolovou skupinu v historii. Koncem 60. a začátkem 70. let se z rocku vyvinulo několik dalších podžánrů.

1.1.1 FOLK ROCK

Jedním z podžánrů rocku je folk rock, který měl svůj vrchol na přelomu 60. a 70. let a ovlivnil mnoho hudebníků v České republice. Je označován také jako protestsong. Folk rock vznikl elektrifikací amerického folku a byl obohacen rockovým rytmem a feelingem. Důležitou úlohu hraje především text. Písničkáři se snaží vyjadřovat své pocity, myšlenky a názory. Skladby mívají lidovou tematiku nebo politický, protestní či milostný motiv. Za průkopníka tohoto stylu je považována skupina *The Byrds*. Mezi další významné představitele řadíme *Boba Dylana*, *Joan Baezovou*, *Joni Mitchell*, skupinu *Eagles* nebo dvojici *Simon & Garfunkel*. Mohli bychom sem zařadit skupinu *Jethro Tull*, ta však patří i k dalším podžánrům rockové hudby, tj. art rock a hard rock.

Za zásadní nahrávku, která odstartovala folkrockovou vlnu, je považována skladba *Mr. Tamburine Man* od skupiny *Byrds*, která však slavila úspěch až v podání *Boba Dylana*. Dále můžeme zmínit skladby *Like a Rolling Stone*, *Shot Of Love*, *The Sound of Silence* nebo *Mrs. Robinson*.

1.1.2 MERSEY SOUND

Dalším podžánrem rocku je mersey sound (můžeme nalézt i jako mersey beat nebo Liverpool sound), který se zrodil ve Velké Británii, jež byla v 60. letech významným

centrem hudebního dění. Mersey sound vzniká na základě rhythm and blues, rokenrolu, country nebo kytarových instrumentálních skladeb. Mezi hlavní představitele tohoto stylu řadíme skupiny *Beatles*, *The Hollies*, *Shadows*, *ale i The Rolling Stones*, *The Yardbirds* nebo skupinu *The Who*.

1.1.3 BLUES ROCK

Blues rock se začal objevovat v polovině 60. let v Anglii a USA. Tento styl kombinuje prvky blues a roknrolu s důrazem na elektrickou kytaru. Hudebníci usilují především o zvýraznění prvků blues v rockové hudbě. Blues rock má často rychlejší tempo, které ho odlišuje od klasického blues. Jedním z prvních známých představitelů tohoto podžánru byl americký kytarista *Lonnie Mack* s nahrávkami singlů: *Memphis*, *Wham!* nebo *Chicken – Pickin*. Dalšími významnými představiteli jsou *Alexis Korner*, *John Mayall*, *Eric Clapton* se skupinami *Bluesbreakers*, *Yardbirds*, *Cream*. Dále můžeme zmínit *Jimmyho Page*, zakladatele skupiny *Led Zeppelin*. Ta měla obrovský vliv na vývoj anglické bluesrockové hudební scény. Počátkem 70. let skupina spojila blues s heavy metalem podobně jako skupina *Aerosmith*. Znovuzrození blues rocku proběhlo začátkem 90. let a dodnes má vliv na repertoár umělců jako jsou *Joe Bonamassa*, *Jack White* nebo *The White Stripes*.

1.1.4 JAZZ ROCK

Nadvláda rockové hudby byla čím dál větší a jazz jako takový se širšímu publiku vzdaloval a začal se i ekonomicky propadat. Bylo tedy nevyhnutelné, že cesty jazzu a rocku se dříve či později musely protnout. Snahy zbavit jazz komplikovanosti a ozvláštnit ho prvky rockové muziky byly zpočátku velmi opatrné. Charakteristikou pro tento styl byl jazzový feeling a tvrdá rocková rytmika. První, kdo pochopil, jak se s nadvládou rocku vypořádat, byl jazzman *Miles Davis*, který si v 60. letech hodně oblíbil muziku *Jimiho Hendrixe* nebo i *Jamese Browna*. Jako první jazzrockové LP je označováno *In A Silent Way*. Z rockové hudby patří k hlavním představitelům skupiny *Blood, Sweat & Tears Chicago*. Z hudby jazzové pak skupiny *Weather Report* a *Mahavishnu Orchestra*. Jazz rocku podlehla i řada jiných osobností jako jsou *Frank Zappa* či *Herbie Hancock*. Postupem času začaly pronikat do stylu vlivy funkové a etnické, hlavně africké a latinskoamerické, pro tuto směs se vžil název fusion music. Z pohledu vývoje populární hudby patří jazz rock k tomu nejhodnotnějšímu, co v její historii vzniklo.

1.1.5 PSYCHEDELICKÝ ROCK A FÚZE

Další hudební styl, který se v 60. letech zrodil, byl psychedelický rock a fúze. Je hodně inspirovaný zážitky z užívání drog jako je marihuana, mezkalin, ale hlavně LSD. Texty často popisují sny, vize nebo halucinace. Skladby mívají dlouhá instrumentální sóla, hodně se používají také elektronické efekty, například zkreslení, zpoždění, fázová modulace nebo umělý dozvuk. Za jednu z prvních psychedelických desek je považováno album *Revolver* od skupiny *Beatles*. V této době byla považována za nejlepší rockovou skupinu světa skupina *Cream* v čele s kytaristou a zpěvákem *Ericem Claptonem*. Za jednoho z nejlepších kytaristů byl považován *Jimi Hendrix*. Mezi další představitelé tohoto hudebního stylu řadíme *Jefferson Airplane*, *The Doors*, *Janis Joplin*, *Franka Zappu* či skupinu *Pink Floyd*. Psychedelická hudba oslovila především příznivce hnutí *hippies*¹⁵. Tento žánr vyvrcholil hudebním festivalem *Woodstock*¹⁶ v roce 1969, kde vystoupila většina důležitých osobností a skupin. Na úplném konci dekády byl psychedelický rock na ústupu. Stal se předchůdcem progresivního rocku, který slavil úspěch zejména v polovině 70. let.

1.1.6 PROGRESIVNÍ ROCK

Progresivní rock, jak je již zmíněno výše, vychází z psychedelického rocku. Vznikl během 60. let, ale na vrcholu byl až v polovině 70. let. Skladby bývají velmi komplikované a rafinované, zahrané virtuózně, často se skládají z více částí. Hudba je hodně instrumentální, texty filozofické, mystické, fantazijní nebo náboženské. V zárodku tvořily progresivní rock skupiny jako *The Velvet Underground*, *Iron Butterfly*, *The Moody Blues*, *The Nice*. Tyto skupiny rozvíjely zejména koncepci stylu a daly mu charakteristickou formu. S tímto hudebním stylem je spojena také představa superskupin¹⁷, kterými byly například *GTR* nebo *Emerson, Lake and Palmer – ELP*. Mezi další významné skupiny řadíme *Jethro Tull*, *King Crimson*, *Pink Floyd*, *Deep Purple*, *Rush* či *Wishbone Ash*.

---

¹⁵ Hippiies = též označováno jako Květinové hnutí, vzniklo v USA v 60. letech. Hippiies prosazovali především mír, lásku, svobodu, ale i legalizaci lehkých drog. Nejznámější hesla jsou: „*Make love, not war*“ nebo „*Peace & Love*“.

¹⁶ Woodstock = Woodstock Music & Art Fair, hudební festival, který se konal v USA v srpnu roku 1969. Na festivale vystoupili legendární interpreti a skupiny jako jsou *Jimi Hendrix*, *Janis Joplin*, *Carlos Santana*, *Jefferson Airplane*, *The Who* a další. V historii populární hudby je Woodstock považován za jeden z nejzásadnějších a klíčových okamžiků.

¹⁷ Superskupina = skupina složená z vybraných umělců, známých z členství v jiných skupinách, většinou vznikly výsledkem vývoje personálních změn.

1.1.7 ART ROCK

Tento hudební styl není příliš snadné definovat. Má kořeny již v 60. letech, ale prosazuje se až v polovině 70. let. Často je označován také jako classical rock, protože se v něm objevují prvky vážné hudby nebo dochází k různým orchestrálním projektům. Skladby bývají rozsáhlé, s dlouhými sóly, detailně propracované, často se symfonickými rozpisy aranžmá. Mají složitější harmonii i rytmus. Typické jsou také změny tempa, rytmu i metra a je zde kladen větší důraz na dynamiku. Hudebníci mnohdy vystupují v převlecích či maskách. Mezi hlavní představitele patří skupiny *Genesis*, *Yes*, *Pink Floyd* nebo *King Crimson*.

1.1.8 HARD ROCK

Hard rock vychází z rokenrolu a rhythm and blues, ale uvádí se, že i z psychedelického rocku 60. let. Hlavní vrchol tohoto stylu nalezneme v polovině 70. let. Termín hard rock se často užívá u více stylů rockové hudby, které jsou odchylkami od pop rocku, jako například punk rock, grunge nebo také heavy metal.¹⁸ Můžeme říct, že hard rock je považován za jakési synonymum rockové hudby. Charakteristickým prvkem je zkreslení elektrických kytar, rytmická složka převládá nad melodickou, často se používá pětistupňová notová škála typická pro blues.

Hudebníci mají jednotný styl oblékání, většinou dlouhé vlasy atd. Hard rock zahrnuje velké množství kvalitních skupin, zejména *Led Zeppelin*, *Deep Purple*, *Uriah Heep*, *Nazareth*, *Aerosmith*, *Alice Cooper*, *Ozzy Osbourne*, ranou tvorbu skupiny *Queen* nebo skupinu *Rainbow* s výborným kytaristou *Ritchiem Blackmorem*. Z hard rocku se postupem času zrodil heavy metal, který se stal nejsilnějším stylem 80. let. Mezi nejznámější kapely dodnes řadíme *AC/DC*, *Black Sabbath* či *Def Leppard*, *Judas Priest* nebo skupinu *Metallica*. Za nejúspěšnější styl rockové hudby vůbec můžeme považovat právě hard rock a jeho odnože.

1.1.9 HEAVY METAL

Heavy metal je nový typ rockové hudby, který se objevil na přelomu 70. a 80. let 20. století. Ovládl celá 80. léta a hard rock tak vytlačil do pozadí. Hard rock a heavy metal mají mnoho společných znaků a hranici mezi těmito styly je obtížné specifikovat, proto často

---

¹⁸ Dostupné z: <http://jazzrockmusic.blog.cz/0901/hard-rock> (12. 5. 2020).

dochází k zaměňování těchto termínů. Základem heavy metalu jsou kytarové riffy¹⁹ a bluesové akordy jsou nahrazeny power akordy.²⁰ Kytaristé používají techniky, jako například arpeggia, hammering, tapping, práce s pákou a umělé flažolety.²¹ Poznávacím prvkem heavymetalové módy jsou dlouhé vlasy, modré džíny, černá trička a černé kožené nebo džínové bundy. Mezi nejvýznamnější heavymetalové skupiny řadíme *Accept*, *Helloween*, *Iron Maiden*, *Manowar* nebo *Motörhead*.

1.1.10 PUNK ROCK

Punk rock se zrodil v polovině 70. let v USA v New Yorku. Výraz punk se však objevil již v 60. letech, například v souvislosti se skupinou *Who*. Není to jen hudební styl, ale interpreti vyznávají i určitou životní „filozofii“. Heslem punku je „No Future“, tedy „žádná budoucnost“. Tento styl nemá žádný ideový směr, nejrozšířenější postoje jsou odpor vůči rasové diskriminaci, politice, válčení, nacismu, komunismu, konvencím či komerci. Punk rock vychází z rokenrolu, garage rocku a jiných forem, které jsou dnes označovány jako protopunk.²²

Písňe bývají krátké, mají jednoduché melodie, zpravidla o několika akordech, texty jsou ostré, satirické a často vulgární. Za jednu z prvních amerických skupin jsou považováni *Ramones*, mezi další představitele patří *Patti Smith* či *Blondie*. Největší rozmach tento žánr ale zaznamenal v Británii po roce 1976, kde vznikly skupiny *Sex Pistols*, *The Clash*, *Damned* nebo *Adicts*.²³ Pro punk rock je typická provokace zjevem – spínací špendlíky v uších a na oblečení, roztrhaná trička, obarvené vlasy, „číra“ na hlavách, tetování, piercing atd. V 80. letech vznikl v návaznosti na punkovou hudbu styl *new wave*²⁴, jehož představitelem byla například skupina *Talking Heads*.

1.1.11 ALTERNATIVNÍ ROCK

Alternativní rock vznikl v 80. letech, ale populárním se stal až v průběhu let devadesátých. Tento termín se začal používat pro skupiny inspirované punkem. Zahrnuje různé subžánry,

¹⁹ Riff = krátký motiv, melodie nebo fráze opakující se během písně.

²⁰ Power akord = harmonický interval čisté kvinty nebo čisté kvarty, je hrán nejčastěji na elektrickou kytaru se zkresleným zvukem.

²¹ Arpeggia = hra rozložených akordů, hammering = hra legát, tapping = technika hry na kytaru, kdy kytarista nebrnká, ale ťuká prsty na struny v oblasti hmatníku. Umělé flažolety = tóny způsobené úderem trsátka do struny a jejím následným tlumením jedním z prstů.

²² Protopunk = termín, kterým se označuje hudba, která se podílela na vývoji punk rocku.

²³ Dostupné z: <http://jazzrockmusic.blog.cz/0901/punk-a-punkrock> (12. 5. 2020).

²⁴ New wave (nová vlna) = je termín, který označuje hnutí populární hudby na přelomu 70. a 80. let, označení vzniklo jako paralela k filmovému hnutí ve Francii v 60. letech.

jako například *britpop*, *grunge* nebo nezávislý *pop*. Přestože nese ve svém pojmenování slovo rock, jeho subžánry jsou ovlivňovány i elektronickou hudbou, folkem, jazzem a reggae. Tento termín je často používán pro hudbu undergroundové scény 80. let, včetně nové vlny, post punku a rockové hudby 90. let až do současné doby.²⁵ Ze skupin můžeme jmenovat *Pixies*, *The Cure*, *Foo Fighters*, *Nirvanu*, *Pearl Jam*, *U2*, *Radiohead*, *Red Hot Chili Peppers* či *Paramore*.

1.1.12 POP ROCK

Pop rock vznikl syntézou popu a rocku. Můžeme říct, že tento styl je nejkomerčnějším ze všech odvětví rockové hudby. Je obtížné specifikovat hudbu, kterou řadíme do tohoto stylu. Jedná se o hudbu popovou (komerční), která má prvky rockové hudby. Nástrojové obsazení bývá stejné jako v rockové hudbě. Často se můžeme setkat s hudbou, která je hrána na „*halfplayback*“ nebo „*playback*“.²⁶ Do tohoto žánru spadá nespočetné množství skupin a interpretů, například *Oasis*, *Alanis Morissette*, *Sixpence None The Richer*, *Maroon 5* nebo skupina *Coldplay*.

1.2 HUDEBNÍ CHARAKTERISTIKA ROCKU

Hudební charakteristiku rocku není snadné jednoznačně určit, protože na rozdíl od jiných stylů hudby (*blues*, *reggae*, *ska*,...) má rock mnoho podžánrů a každý z nich má svoji specifickou charakteristiku. V každém hudebním díle jsou obsaženy tři důležité úrovně, kterým se v této kapitole budu věnovat. Jedná se o rytmus, melodii a harmonii. Allan Moore ve své knize charakterizuje rockovou hudbu podle modelu, kdy jsou jednotlivé nástroje i hlasy rozděleny do čtyř vrstev. První vrstva je složka rytmická, druhou tvoří hluboké tóny zpravidla hrané na basovou kytaru, třetí vrstvou je naopak vysoce položená melodie a čtvrtá vyplňuje prostor mezi druhou a třetí vrstvou.²⁷

Rocková hudba byla nejčastěji nejprve zaznamenána na zvukový nosič a až posléze zapsána do notového zápisu. Na základě not si nelze úplně představit, jak dílo ve výsledku vyzní, protože rockovou hudbu v podstatě nelze úplně přesně podle notace zachytit. Je proto nutné pracovat se samotnými nahrávkami díla a s tím, co slyšíme.

²⁵ Dostupné z: <http://jazzrockmusic.blog.cz/0901/alternative-rock> (12. 5. 2020).

²⁶ Halfplayback = interpreti hrají jen na některé nástroje, Playback = interpreti nehrají vůbec a hudba je puštěna reprodukovatě.

²⁷ MOOR, Allan F. *Rock, The Primary Text: Developing a Musicology of Rock*. Buckingham: Open University Press, 1993, s. 31-32. ISBN 0335097871, 9780335097876.

„The primary medium of transmission of music through out the European art tradition is and always has been stave notation. The primary medium of transmission of rock, since at least mid-1950s rock'n'roll, has been the recording.“²⁸

1.2.1 RYTMUS²⁹

V rockové hudbě převládá jednoznačně rytmická složka nad melodickou. Rytmus je hlavní stavební jednotkou. „Zásadní složkou rytmické struktury je také rychlost dění, udávaná nejčastěji v dobách za minutu (bpm). Rytmus sám nemá velkého smyslu, neznáme-li jeho tempo.“³⁰ Velkou úlohu zde hrají především bicí nástroje, které se vždy skládají minimálně z kopáku, virblu a hi-hat.³¹

Typický groove³² na bicí: „Basový buben hraje na 1. a 3. dobu, snare hraje na 2. a 4. dobu. Doplněno pravidelnými osminovými notami hranými na hi-hat.“³³ (viz obrázek 1) Tento rytmus je v rockové hudbě nejpoužívanější.

Obrázek 1 – groove

Rytmus je určen tzv. *beaty*, neboli údery, které jsou uspořádány do skupin po čtyřech. Takty rockových skladeb jsou zpravidla čtyřdobé. V rocku rozlišujeme dva základní typy rytmů, a to tzv. *shuffle rhythm* a *straight rhythm*. (viz obrázky 2, 3)

Obrázek 2 – shuffle rhythm

²⁸ MOOR, Allan F. *Rock, The Primary Text: Developing a Musicology of Rock*. Buckingham: Open University Press, 1993, s. 32. ISBN 0335097871, 9780335097876.

V překladu: „Primárním prostředkem šíření hudby v evropské umělecké tradici je odjakživa notový zápis. Primárním prostředkem přenosu rocku, tedy nejpozději od dob rokenrolu poloviny padesátých let, je vlastní nahrávka.“

²⁹ PEJCHA, Jiří. *Britský hard rock 70. let 20. století* [online]. Brno, 2008 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/b0hgvy/>

³⁰ MARTINEAU, Jason. *Tajemství hudby: Melodie, rytmus, harmonie*. 1. vyd. Praha: Dokořán, s. r. o., 2012, s. 20. ISBN 978-80-7363-394-3.

³¹ Kopák = basový buben, virbl = vířivý buben, někdy nazývaný jako rytmíčák či snare.

³² Groove = hudební základ, který hraje rytmická složka skupiny (bicí, baskytara, případně rytmická kytara nebo klávesy).

³³ PECKMAN, Jonathan. *Picture Yourself Drumming*, 2007, s. 50. ISBN 1-59863-330-9.

Obrázek 3 – straight rhythm

Vypuštěním prostřední trioly z každé tříčlenné skupiny vznikne *shuffle rhythm* (viz obrázek 4), ten se pak většinou zapisuje jako tečkovaný rytmus. (obrázek 5)

Obrázek 4 – shuffle rhythm

Obrázek 5 – tečkovaný rytmus

V rockové hudbě se spíše užívá straight rhythm, označovaný také jako přímý rytmus. Časté jsou údery do činelů pro zvýraznění první doby a breaky, neboli přechody, mezi slokou a refrémem.

Rytmickou část kromě bicích tvoří i kytary a klávesové nástroje. Důležitá je především basová kytara, která drží tempo, zdůrazňuje rytmus a rytmicky podporuje bicí nástroje. Vždy je důležité, aby právě tyto nástroje spolu korespondovaly. Basová kytara se může podílet ale i na melodické složce a také tvoří základ harmonie.

Dalším důležitým prvkem rytmické složky je tzv. „riff“. Jak je zmíněno v předchozí kapitole, riff je krátký motiv, melodie nebo fráze, která se během skladby opakuje. Většinou je hlavní myšlenkou skladby a někdy bývá zároveň její jedinou náplní. V rockové hudbě najdeme spoustu písní, které jsou postavené právě na jediném rifu. (viz obrázek 6) Nejčastější jsou kytarové riffy, ale setkat se můžeme i s riffy hranými na basovou kytaru či klávesové nástroje.

Obrázek 6 – Led Zeppelin – Whole Lotta Love

1.2.2 MELODIE³⁴

Melodie společně s rytmem a harmonií definuje celkový hudební projev. Důležité je, aby měla silný dopad na posluchače. Toho docílíme proměnlivou melodií, kterou můžeme tvořit zejména třemi způsoby, a to použitím repetice, kontrastu a variace. „*Melodii obvykle tvoří směs menších kroků a větších skoků, přičemž, aby se mezera vyplnila, skok jedním směrem si žádá dokončení v podobě kroku opačným směrem.*“³⁵ V rockové hudbě může tvořit melodii zpěvák nebo jakýkoliv melodický nástroj, zejména elektrická kytara nebo klávesové nástroje. Důležitost zpěvu může být v různých podžánrech odlišná. Například v art rocku je důraz kladen spíše na instrumentální zpracování skladby a její provedení. V hard rocku je zpěv naopak velice důležitý, protože zpěvák je hlavním nositelem melodie. Často není až tak důležitá čistá intonace, ale především výrazovost a dobré vyjadřovací schopnosti. Zpěváci používají různé pěvecké techniky, jako jsou vibrata nebo glissanda.

Velmi častým jevem je tzv. „nakřáplý“ tón hlasu, který hudbě dodává tvrdší ráz. V rockové hudbě nebývá zpěvová linka vystavěna příliš složitě. Setkáváme se většinou s intervaly menšího rozpětí, to ale neplatí u všech rockových podžánrů. Hard rock je charakteristický tím, že zpěváci mají vysoko položený hlas a velký výškový rozsah. Neměli by proto mít jen výrazové kvality, ale především ty hlasové. Skladby bývají postaveny na dvou základních melodiích, na sloce a refrénu. Sloka je často v malém intervalovém rozpětí, refrén se většinou nachází ve vyšších polohách a je zpěvnější. Rockové písně a jejich melodii si posluchač většinou zapamatuje podle výrazného, jednoduchého, ale nápaditého motivu, který se během skladby několikrát opakuje (riff).

Melodie často vychází z bluesových stupnic. Mollová pentatonika je základním melodicko-harmonickým jazykem v rockové hudbě. (viz obrázek 7)

Obrázek 7 – pentatonika

³⁴ PEJCHA, Jiří. *Britský hard rock 70. let 20. století* [online]. Brno, 2008 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/b0hgvy/>

³⁵ MARTINEAU, Jason. *Tajemství hudby: Melodie, rytmus, harmonie*. 1. vyd. Praha: Dokořán, s. r. o., 2012, s. 26. ISBN 978-80-7363-394-3.

Do bluesové pentatoniky můžeme přidávat další charakteristické tóny, čímž vznikají další bluesové stupnice. Přidané tóny nazýváme blue notes, ty vstupují do bluesové pentatoniky jako zmenšená kvinta, zmenšená kvarta nebo velká septima. (viz obrázky 8, 9, 10)

Obrázek 8 – bluesová šestitónová stupnice

Obrázek 9 – bluesová sedmitónová stupnice

Obrázek 10 – bluesová osmitónová stupnice

Tyto bluesové stupnice byly jedny z nejpoužívanějších v 70. letech 20. století, zejména klasická mollová pentatonika a bluesová šestitónová stupnice. V rockové hudbě mimo pentatonických stupnic nalezneme i stupnice modální, jinak řečeno církevní módy. Modálními stupnicemi se budu podrobněji zabývat níže v části věnované harmonii.

Dalším charakteristickým prvkem v rockové hudbě je tzv. „bending“³⁶. Praktikuje se zejména na elektrickou kytaru, kdy se struna vytahuje o půl tón, někdy i o celý tón výš, nebo se struna naopak povoluje. Tato technika je v rockové hudbě velmi oblíbená a často se používá při kytarových sólech. Nejčastěji hned při prvním tónu kytarového sóla nebo naopak vytažením tónu posledního. V současné době lze tóny ohýbat už i na klávesových nástrojích, pokud jsou vybaveny kolečkem „pitchbend“. Na klasickém pianu nebo hammondových varhanách tuto techniku provést nelze.

1.2.3 HARMONIE³⁷

Slovo harmonie bychom mohli nahradit pojmem souzvuk či souslovím obecný soulad. Je výsledkem souznění dvou nebo více tónů, které znějí současně. Harmonická složka by měla přinášet posluchači dojem libosti skladby. „*Tóny si hrají, tak jako světlo ve větvích stromů, vlny na pláži a oblaka ve větru. A hudba je myslitelná a také vskutku existuje jako*

³⁶ Bending = ohýbání tónů

³⁷ PEJCHA, Jiří. *Britský hard rock 70. let 20. století* [online]. Brno. 2008. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/b0hgvy/>

hudba, v níž jde pouze o tuto hru tónů a zvuků spolu navzájem a o její sdělení.³⁸ Kvalitní hudební dílo by vždy mělo být založeno na souladu rytmu, melodie a harmonie. Opakem harmonie je disharmonie, kterou označujeme jako nelibý souzvuk.

V rockových skladbách se nepoužívají jen bluesové stupnice, ale i stupnice modální nebo též zvané církevní módy. Módy se v průběhu skladby mohou měnit. Rozlišujeme celkem sedm stupnic: jónská, lydická, mixolydická, dórská, aiolská, frygická a lokritská. Každý mód má charakteristický tón – interval a svoji specifickou barvu, tím se od sebe jednotlivé módy liší. První tři řadíme mezi stupnice s durovým tónorodem, další tři mají tónorod mollový.

Poslední stupnice lokritská je zvláštní v tom, že v ní najdeme interval zmenšené kvinty, a proto je disonantní.³⁹ (viz tabulka 1)

Název módu		Charakteristický interval
Jónský	c d e f g a h c	čistá kvarta f
Dórský	d e f g a h c d	velká sexta h
Frygický	e f g a h c d e	malá sekunda f
Lydický	f g a h c d e f	zvětšená kvarta h
Mixolydický	g a h c d e f g	malá septima f
Aiolský	a h c d e f g a	malá sexta f
Lokrický	h c d e f g a h	zmenšená kvinta f

Tabulka 1 – církevní módy

Harmonie rockových skladeb může být funkční nebo právě modální. V modální harmonii jsou na sobě akordy nezávislé, ale u harmonie funkční je vždy nutná přítomnost tóniky (T - 1. stupeň), k té se vztahují další akordy, které jsou ve skladbě použité. Častým jevem, se kterým se v rockových skladbách můžeme setkat, je používání postupů v paralelních kvintách a oktávách přesto, že to klasická funkční harmonie zakazuje. V rockové hudbě se můžeme setkat s velice kompozičně složitě propracovanými skladbami, zároveň můžeme najít spoustu skladeb, které jsou postavené jen na „bluesové dvanáctce“.

³⁸ EGGBRECHT, Hans H., *Hudba a krásno*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001, s. 9. ISBN 80-7106-479-3.

³⁹ STOCHLEBA, Michal. \textit\ {Strukturální analýza stylu hard rock zaměřená na období přelomu 60. a 70. let 20. století} [online]. Olomouc. 2018. [cit. 2020-05-20] Dostupné z: <https://theses.cz/id/b68opx/>

V rocku se kromě durových a mollových stupnic a akordů využívají i septakordy s malou septimou. Častěji se ale setkáváme s kvartovými a kvintovými power akordy. Jedná se o harmonické intervaly, které by se správně akordy nazývat neměly, protože akord je souzvuk nejméně tří tónů. Power akordy bývají často doplněny třetím intervalem, zejména oktávou.

Některé rockové styly jsou ovlivněny nejen bluesovou hudbou, ale i hudbou klasickou, proto se v rockových skladbách mohou objevit například kadence, sekvence⁴⁰ či modulace.

S modulací se setkáváme velmi často, bývá používána zejména kvůli gradaci a nejčastěji se objevuje na konci skladby. Většinou modulujeme o sekundu výš, což znamená, že nastupující tón je o sekundu výš než základní tón tóniny původní, například z G dur do A dur.

---

⁴⁰ Kadence = posloupnost akordů, které zakončují skladbu. Nejčastěji se setkáváme s postupem, kdy skladba končí na T, té předchází D či S. Sekvence = opakování stejného harmonického či melodického úryvku o určitý interval výše, nebo naopak níže.

2 ROCKOVÁ HUDBA V ČESKOSLOVENSKU

Po skončení druhé světové války, kdy naši zemi osvobodila převážně sovětská vojska, se k moci postupně dostala *Komunistická strana Československa* (dále KSČ). Ta vyhrála první parlamentní volby v roce 1946, s tím, že ve vládě byly i demokratické strany. Většina z nich v únoru roku 1948 podala demisi, kterou prezident *Edvard Beneš* přijal. Po Únorovém převratu nastolila komunistická strana totalitní režim, který trval až do sametové revoluce, která proběhla v listopadu roku 1989.

„Bez ohledu na způsob, jakým komunisté dosáhli absolutní moci, určuje charakter února 1948 jeho podstata a jeho výsledek: zničení demokratických principů a vznik předpokladů pro hrozivý vývoj, který měl pro československou společnost dlouhodobé tragické následky. Československo nastoupilo cestu ke komunistické totalitě a k přechodu do sovětského bloku.“⁴¹

Po převratu odešla spousta občanů do exilu, uvádí se, že až 200 tisíc občanů. Docházelo k represi a ke vykonstruovaným procesům, které v 50. letech končily i několika popravami. Byla zde propaganda, docházelo ke kolektivizace, znárodňování a v kultuře se objevil socialistický realismus.⁴² Lidé, kteří šli proti režimu, byli posíláni do nápravně pracovních táborů či táborů nucených prací (padesátá léta), dále byli velmi často vězněni nebo podrobováni drsným výslechům StB.

2.1 KULTURNÍ PODMÍNKY PŘED LISTOPADEM 1989

V období, kdy vládla KSČ, došlo v Československu ke kulturnímu úpadku. Po roce 1948 docházelo k čistkám nejen v oblasti kulturní, ale i politické nebo ekonomické. Mnoho autorů, včetně jejich děl, bylo zakázáno. Dále zanikla spousta novin a časopisů. Z vysokých škol odešlo mnoho kvalitních profesorů, kteří byli pro režim nepohodlní. Došlo k potlačení svobodné kultury a svobodného projevu, byla zavedena cenzura. Vše muselo fungovat dle marxisticko-leninské ideologie a rocková hudba nebyla zrovna tím, co by s touto ideologií korespondovalo.

⁴¹ KOCIAN, Jiří. *Nástup komunistické totality v Československu*. [online]. 25.6. 2008 [cit. 2020-06-02]. Dostupné z: <http://abicko.avcr.cz/2008/2/04/nastup-komunisticke-totality-v-ceskoslovensku.html>

⁴² Socialistický realismus (též sovětský) = je umělecký směr, který vychází ideově z oslavy vládnoucího režimu. V oblasti hudby jsou typickým příkladem budovatelské písně.

„Komunistická kulturní politika byla obecně založena na centrálním řízení kultury prostřednictvím sítě státních institucí. V případě umění tyto instituce v čele s nejvyššími stranickými orgány měly především dohlížet, zda je naplňována jeho politicko-ideová funkce. Takové působení umění, chápáno ve smyslu propagace komunismu, bylo ústředním státním kulturně politickým požadavkem. Ve snaze mu dostát režim prostřednictvím státních institucí vůči umělcům využíval různých opatření, což se negativně projevovalo na podobě umění jako takové.“⁴³

2.1.1 60. LÉTA A POLITICKÉ UVOLNĚNÍ

Po smrti *Josifa Vissarionoviče Stalina* a *Klementa Gottwalda* došlo k určitému uvolňování režimu, a to zejména v 60. letech 20. století. Byly zavedeny nové státní symboly a změnil se název státu – Československá socialistická republika (dále ČSSR). Tato doba je často označována jako „zlatá šedesátá“. Rozkvět byl nejen v hudební sféře, ale i sportu nebo vědě. Opět se mohly vydávat knihy zakázaných autorů, občané mohli na pozvání cestovat do ciziny, hudebníci mohli zpívat písně v angličtině a vystupovat v zahraničí, dokonce sem přišla americká móda hippies. Chodilo se ve volném oblečení všech barev, nosily se korálky a především dlouhé vlasy. Kdo měl dlouhé vlasy byl označován jako „mánička“ či „chuligán“. Dalo by se říct, že tito lidé byli režimem často šikanováni.

„Vedení komunistické strany přijalo v létě roku 1966 dokonce usnesení, v němž nařídilo všem organizacím, aby novou módu vymýtily. Během několikaměsíční kampaně byly tisíce mladých mužů donuceny se ostříhat. Tzv. ‚vlasatcí‘ nebo ‚máničky‘ byli vyhazováni ze škol, učilišť, kolejí a ze zaměstnání.“⁴⁴

V té době vzniklo mnoho výborných nejen rockových kapel, z nichž některé hrají dodnes. Pokud chtěly kapely veřejně vystupovat na profesionální úrovni, musely úspěšně složit kvalifikační zkoušky. Ty byly v 60. letech, na rozdíl od let 70., spíše formalitou, jelikož šlo především o zvládnutí hudebních dovedností. Dále fungovaly poloprofesionální kapely, které měly status LH přehrávek (lidoví hudebníci), a amaterské kapely, jež neměly nárok na honorář a jejichž hraní byla pouze zájmová umělecká činnost. Obě tyto skupiny musely mít svého zřizovatele.

⁴³ POLEDŇÁK, Ivan. *Proměny hudby v měnícím se světě*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2007, s. 44. ISBN 978-80-244-1809-4.

⁴⁴ BALOG, Petr. *Beatlemanie!*: publikace u příležitosti výstavy „Beatlemanie!“. Praha: Národní muzeum, 2010, s. 34. ISBN 978-80-7036-291-4.

2.1.2 PRAŽSKÉ JARO

Pražské jaro bylo období politického uvolnění v roce 1968, kdy se *Alexander Dubček* stal tajemníkem Ústředního výboru Komunistické strany Československa (ÚV KSČ). Uvolnění, které zde probíhalo, a snahy o reformy urychlit proces demokratizace se nelíbily Sovětskému svazu, a tak došlo k tomu, že v noci z 20. na 21. srpna roku 1968 do Československa vpadla armáda Sovětského svazu společně s vojsky států Varšavské smlouvy, aby tyto reformy zastavila. Po srpnové invazi už nebyli Sověti vnímáni jako osvoboditelé, nýbrž jako okupanti. Nastala normalizace, která trvala až do roku 1989. Potlačení pražského jara a jeho následky se promítly do tvorby mnoha umělců.

2.1.3 70. LÉTA A OBDOBÍ NORMALIZACE

Období normalizace nastalo po potlačení pražského jara v roce 1968 a trvalo až do sametové revoluce, která proběhla v listopadu roku 1989. Během celé této doby byla na našem území sovětská vojska. Normalizace měla dopad na všechny oblasti, ať už politickou, ekonomickou či kulturní. Ve všech těchto oblastech probíhaly čistky a prověrky. Mnoho lidí bylo odstaveno ze svých funkcí, protože byli považováni za nepřátele režimu a byli pro něj nepohodlní. Již v roce 1948 odešlo hodně umělců do exilu nebo emigrovali, jinak tomu nebylo ani po srpnových událostech v roce 1968. Nejslavnějším hudebníkem, který po okupaci odešel do exilu, je bezesporu *Karel Kryl*,⁴⁵ jehož jedna z nejznámějších písní *Bratříčku zavírej vrátka* vznikla právě v noci 21. srpna při vpádu vojsk. Opět byla zavedena cenzura, nemohlo se vycestovat do zahraničí už ani na pozvání, nesměly se zpívat písně v angličtině a kapely nemohly používat anglické názvy. Za všechny zmíním alespoň *Blue Effect*, který se musel přejmenovat na *Modrý Efekt*. Začátkem roku 1969 se na protest proti nastupující normalizaci upálili studenti *Jan Palach* a *Jan Zajíc*, později i dělník *Josef Hlavatý*.

Sedmdesátá léta byla nejen v hudbě obdobím stagnace a často se můžeme setkat také s pojmem „období temna“. Jelikož rockové kapely přibývaly, a to se režimu nelíbilo, byly v roce 1972 zavedené rekvalifikační zkoušky, tzv. „přehrávky“, které množství skupin měly zredukovat.

---

⁴⁵ Karel Kryl = narodil se 12. 4. 1944 v Kroměříži a zemřel 3. 3. 1994 v Mnichově. Karel Kryl byl československý básník, grafik, písničkář a představitel protikomunistického protestsongu. Řada jeho písní se stala symbolem proti komunismu. Mezi nejznámější skladby patří například *Anděl*, *Nevidomá dívka*, *Morituri te salutant* či *Veličenstvo Kat*.

„Zatímco v sousedním Polsku a Maďarsku beatové kapely „přidávaly plyn“, rozmáhaly se v gramofonovém průmyslu a posílávaly do zahraničí – a především ty jižní – hrály i s patřičnou tvrdostí, tuzemská situace nebyla právě růžová. Ačkoliv koncem šedesátých let byla rocková hudba v Československu ze socialistických států asi nejmodernější, s vysokou muzikantskou úrovní a nezřídka i osobitá a perspektivní, nastávalo počátkem sedmdesátých let období stagnace (a rezignace), během kterého domácí scéna ztratila mnoho osobností, skupin i vydobytych pozic.“⁴⁶

Rekvalifikační zkoušky se skládaly ze tří částí. První část prověřovala znalost hudební teorie, dále následoval pohovor z kulturně politického přehledu a na závěr byla samotná hudební přehrávka na daný nástroj.⁴⁷ O tom, že byly rekvalifikační zkoušky „účinné“, není pochyb. Po prvních přehrávkách nezískala oprávnění skoro polovina hudebníků. Nejhorší situace byla v Praze, kde z 3066 evidovaných umělců a dalších 379 nově přihlášených nezískalo oprávnění 2135 interpretů.⁴⁸ Řada rockových kapel po tomto zavedení zkoušek ukončila svoji činnost, mnoho hudebníků také přešlo ke countryové či popové hudbě. Skupiny, které zkoušky úspěšně složily, mohly svoji činnost vykonávat na profesionální úrovni s nárokem na honorář. Poloprofesionální a amatérské kapely musely mít svého zřizovatele, jenž za ně zodpovídal, zejména za jejich politickou nezávadnost. Vystupovaly nejčastěji na vesnických „tancovačkách“, což přetrvává až do dnešní doby. V tomto období byly zkoušky mnohem přísnější než v letech šedesátých. Koncerty se musely ohlašovat dostatečně dopředu, aby bylo možné je vůbec schválit, také bylo nutné dodržovat předem schválené repertoárové listy.

Některé dříve profesionální skupiny oprávnění nezískaly, například kapela *The Plastic People of the Universe* (dále PPU), s níž je spojen *Ivan Martin Jirous*. Kapela tedy neměla povolení k veřejnému vystupování, ale i přesto dále koncertovala, avšak nelegálně. Tato kapela stála u zrodu české undergroundové scény či kultury. Zatímco rocková hudba byla v 70. letech v útlumu, dařilo se především popové hudbě, která byla režimem tolerována a podporována. Konaly se různé hudební festivaly a soutěže.⁴⁹

⁴⁶ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010, s. 63. ISBN 978-80-259-0023-9.

⁴⁷ KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. 1. vyd. Západočeská univerzita v Plzni, 2011, s. 152. ISBN 978-80-261-0018-8.

⁴⁸ VANĚK, Miroslav. *Byl to jenom Rock'n'roll?: Hudební alternativa v komunistickém Československu 1956 – 1989*. Praha: Academia, 2010, s. 393. ISBN 978-80.200.1870-0.

⁴⁹ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010. ISBN 978-80-259-0023-9.

2.1.4 UNDERGROUND

Slovo underground je převzato z angličtiny a v překladu znamená podzemí. V oblasti umění se tento výraz objevil v 60. letech v USA, posléze se rozšířil do Evropy i Československa. Underground, jako pojem, je spojován s uměleckým hnutím, nejčastěji s hudbou, divadlem a literaturou. Ivan Martin Jirous se o Undergroundu vyjádřil takto:

„Underground není vázán na určitý umělecký směr nebo styl, přestože například v hudbě se projevuje převážně rockovou formou. Underground je duchovní pozice intelektuálů a umělců, kteří se vědomě kriticky vymezují vůči světu, ve kterém žijí. Je to hnutí, které pracuje převážně s uměleckými prostředky, ale jehož představitelé si uvědomují, že umění není a nemá být konečným cílem snažení umělců. [...] Underground vytvářejí lidé, kteří pochopili, že uvnitř legality se nedá nic změnit, a kteří ani neusilují do legality vstoupit. [...] Stručně řečeno, underground je aktivita umělců a intelektuálů, jejichž dílo je nepřijatelné pro establishment,⁵⁰ a kteří v této nepřijatelnosti nejsou trpní a pasivní, ale snaží se svým dílem a svým postojem o destrukci establishmentu.“⁵¹

Právě Ivan Martin Jirous, přezdíváný Magor, manažer a umělecký vedoucí skupiny PPU, je považován za jednu z vůdčích osobností tohoto hnutí. Zásadní byla jeho *Zpráva o třetím českém hudebním obrození* z roku 1975, kterou můžeme považovat za prohlášení, ve kterém byl shrnut program českého undergroundu.⁵²

„Cílem undergroundu u nás je vytvoření druhé kultury. Kultury, která bude nezávislá na oficiálních komunikačních kanálech a společenském ocenění a hierarchii hodnot, jak jimi vládne establishment. Kultury, která nemůže mít za cíl destrukci establishmentu, protože by se mu tím sama vehnala do náruče.“⁵³

České undergroundové kapely měly pochopitelně vzory v zahraničních skupinách. „*Za svůj ne-li vzor, pak alespoň inspirační zdroj považovali čeští undergroundoví rockeři newyorskou skupinu Tve Velvet Underground, založenou v polovině šedesátých let Lou Reedem a později spolupracující jak s Andy Warholem, tak zpěvačkou Nico. Multimediální*

⁵⁰ Establishment = označení pro vládnoucí třídu společnosti. Pojem se většinou užíval v negativním slova smyslu jako vyjádření protestu.

⁵¹ ŠJLC, Jan. *Pravdivý příběh Plastic People*. Praha: Torst, 2008. ISBN 978-80-7215-355-8.

⁵² PILAŘ, Martin. *O různých možnostech pohybu českým undergroundem* in Britské listy. 24. listopad 1998. Dostupné z: <http://www.britskelisty.cz/9811/19981124g.html> (4. 6. 2020).

⁵³ JIROUS, Ivan. *Zpráva o třetím českém hudebním obrození* in Magorův zápisník. Praha: Torst, 1997, s. 197. ISBN 80-7215-033-2.

*programy skupiny, show, která nemá bavit nýbrž šokovat, ohromit a zahltit všechny lidské smysly i mozek, sice nebylo možno v českém prostředí, navíc v úplné ilegalitě realizovat, ale jejich smysl a estetika byly českým undergroundovým tvůrcům blízké (zejména Ivanu M. Jirousovi s jeho happeningy).*⁵⁴

V období normalizace, a to zejména v 70. letech, to undergroundové kapely neměly vůbec lehké. To se samozřejmě týkalo všech lidí, kteří se k undergroundu hlásili. Kapely hrávaly utajovaně a často na menších vesnicích. Umělci se scházeli potají a četli například zakázanou literaturu, kterou zároveň šířili dál mezi sebou. V této době byly velmi časté střety s policií, která tyto lidi silně perzekuovala. Nejvíce perzekuovanou kapelou se stala právě kapela PPU, dokonce došlo i k soudním procesům, kdy byla kapela obviněna z nemorálnosti, diletanství nebo propagace vulgarity.⁵⁵ Tyto střety s policií vyústily v roce 1977 v sepsání manifestu *Charta 77*.

2.1.5 CHARTA 77

Charta 77 především kritizovala vládu za porušování lidských a občanských práv, což bylo jedním z bodů protokolu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, která byla podepsána zástupci ČSSR v Helsinkách roku 1975.⁵⁶ Valnou většinu textu Charty 77 sestavil Václav Havel společně s Pavlem Kohoutem. Právě Václav Havel se ve své eseji *Moc bezmocných* vyjadřuje k soudním procesům, které zapříčinily vznik Charty 77. „Proces, v němž proti sobě nestály dvě politické síly nebo koncepce, ale dvojí pojetí života: na jedné straně sterilní puritanismus posttotalitního establishmentu, na straně druhé neznámí mladí lidé, kteří nechtěli nic jiného než žít v pravdě: hrát hudbu, kterou mají rádi, zpívat o tom, čím skutečně žijí, žít svobodně, důstojně a v bratrství. Byli to lidé bez politické minulosti [...]. Tito lidé měli možnost adaptovat se na daný stav, přijmout život ve lži a žít si v klidu a bezpečí. Rozhodli se však jinak.“⁵⁷

⁵⁴ VANĚK, Miroslav. *Byl to jenom Rock'n'roll?: Hudební alternativa v komunistickém Československu 1956 – 1989*. Praha: Academia, 2010, s. 57 - 58. ISBN 978-80-200-1870-0.

⁵⁵ VANĚK, Miroslav. *Ostrůvky svobody: Kulturní a občanské activity mladé generace v 80. letech v Československu*. Praha: ÚSD AV ČT – Votobia 2002, s. 184 – 185. ISBN 80-7285-016.4.

⁵⁶ DENČEVOVÁ, Ivana; STÁREK, František; STEHLÍK, Michal. *Tváře undergroundu: Příběh české společnosti 1945-1989*. Vyd. 1. Editor Anna Novotná. Praha: Radioservis, 2012, s.109 – 110. ISBN 978-80-87530-17-7.

⁵⁷ HAVEL, Václav. *Moc bezmocných a jiné eseje*. Praha: Knihovna Václava Havla, 2012, s. 135. ISBN 978-80-87490-13-6.

Chartu 77 podepsala řada významných osobností z řad hudebníků, intelektuálů a politiků pražského jara, i proto se stala věcí veřejnou, s čímž tehdejší režim vůbec nepočítal.⁵⁸ Lidé, kteří Chartu 77 podepsali, byli vystavováni velkému tlaku ze strany režimu. Často byli postiženi řadou represí, například ztrátou zaměstnání, odepřením studia, nucenou emigrací apod. Někteří byli dokonce souzeni a vězněni.⁵⁹ V současné době je Charta 77 vnímána jako jedna z nejvýznamějších opozičních aktivit v období normalizace.

Reakcí na Chartu 77 byla tzv. „Anticharta“. Toto prohlášení se oficiálně nazývalo *Za nové tvůrčí činy ve jménu socialismu a míru*. Ten, kdo Antichartu podepsal, vyjádřil svou loajalitu k režimu a zároveň tím odsoudil ty, kteří podepsali Chartu 77. Většina umělců toto prohlášení podepsala pod tlakem a také často ze strachu. Někteří tvrdí, že vůbec nevěděli, co vlastně podepisují.

2.1.6 80. LÉTA

Vznik nových kapel a rozkvět rockové scény na počátku 80. let nebylo zrovna tím, co by se stávajícímu režimu líbilo a bylo nutné opět nějak zakročit. Do kulturního odboru v Praze nastoupil v roce 1981 *František Trojan*, který byl příslušníkem StB. Ten velmi záhy po nastoupení do funkce zahájil tažení proti rocku. Režim začal opět perzekuovat kapely, nejen rockové, ale i jazzrockové a především novovlnové. Vydána byla řada zákazů pro desítky kapel, které v Praze už neměly nikdy vystoupit. To se týkalo například kapel *Žlutý pes*, *Psí vojáci*, *Classic Rock'n'roll band* a dalších.⁶⁰ Kapely dostávaly zakazy nejen v rámci krajů, ale i v rámci celé republiky. Zakazy mnohdy trvaly několik let.

Bylo běžné, že kapely musely žádat o povolení koncertu, dohlíželo se na to, jestli skupina dodržuje předem schválený repertoárový list apod. V rozhovoru, který mi Vladimír Mišík poskytl, říká: „*Byla možnost koncertovat, občas natočit i album, ale stačilo nedodržet schválený program, v mém případě na jednom vyprodaném koncertě v Lucerně, a za pár dní jsem byl vyřazen z agentury. Bylo mně zakázáno koncertovat a natočit již schválenou*

⁵⁸ HUSÁK, Petr. *Česká cesta ke svobodě; Díl 1. Revoluce či co?* Praha: Volvox Globator, 1999, s. 15. ISBN 80-7207-299-4.

⁵⁹ NAVARA, Luděk; ALBRECHT, Josef. *Abeceda komunismu*. Brno: HOST, 2010, s. 12, 16. ISBN 978-80-7294-340-1.

⁶⁰ CHLADIMA, Mikoláš. *Alternativa: Svědectví o českém rock'n'rollu sedmdesátých let (Od requalifikací k „nové vlně se starým obsahem“)*. Brno: HOST, 1999. ISBN 978-80-85233-11-7.

*desku. StB se mě asi po třech měsících snažilo pod tlakem situace donutit ke spolupráci, ale tu jsem odmítl. Zákaz výkonu povolání trval dva roky.*⁶¹

Podobné zakázky byly v té době na denním pořádku a dotkly se několika kapel. Toto období bylo velmi těžké pro mnoho muzikantů, někteří emigrovali, jiní se stáhli do ústraní nebo přešli k popové muzice. S příchodem tzv. „perestrojky“⁶² se situace nejen v hudební sféře v Československu začala zlepšovat v tom smyslu, že zakázky pominuly a docházelo k jistému uvolňování. To nakonec vyústilo v rozpad Sovětského svazu. V Československu došlo k mnoha demonstracím, které vyvrcholily sametovou revolucí.

Sametová revoluce, někdy označována též něžná revoluce, je období mezi 17. listopadem a 29. prosincem 1989, kdy v Československu došlo k pádu komunistického režimu a politickým zřízením se stala demokracie. Na demonstracích, které se konaly 25. a 26. listopadu na Letné, vystoupilo mnoho významných osobností z řad hudebníků, politiků, ale i studentů.

2.2 STRUČNÝ NÁSTIN VÝVOJE ROCKU V ČESKOSLOVENSKU⁶³

Jak je již zmíněno v první kapitole, rocková hudba vznikla v 50. letech minulého století a hlavními centry byly USA a Velká Británie. V té době už Československo podléhalo komunistické totalitě a hudba „ze Západu“ nebylo to, s čím by komunismus sympatizoval. Tato hudba však okouzila mnoho lidí po celém světě, a tak bylo jasné, že dříve či později do Československa pronikne.

Zásadní úlohu tenkrát sehrála především zahraniční rádia, např. *Rádio Luxembourg* (Laxík), které bylo v Československu velmi oblíbené, dále můžeme jmenovat *Svobodnou Evropu*, *American Forces Network*, *Deutsche Welle* nebo *Hlas Ameriky*. Na těchto stanicích bylo možné poslouchat *Elvise Presleyho*, *Billa Haleyho*, *Jerryho Lee Lewise* a další. Tyto rozhlasové stanice šlo naladit především v noci a právě skrz ně se rokenrolová hudba dostala i k nám. Hodně časté bylo fonetické přepisování textů do češtiny, protože v té době nebylo mnoho lidí, kteří by ovládali angličtinu. Vyráběly se domácí gramodesky, na

⁶¹ Rozhovor s Vladimírem Mišíkem ze dne 14. 5. 2020, viz příloha III.

⁶² Perestrojka = též přestavba, jednalo se o reformní kroky ve všech oblastech, které byly zahájeny v 80. letech Michailem Gorbačovem. Šlo především o restrukturalizaci sovětské ekonomiky. Došlo k mnoha politickým, hospodářským i společenským změnám.

⁶³ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010, s. 10. ISBN 978-80-259-0023-9.

kteřé se skladby nahrávaly, později se začal využívat magnetofon. Autoři knihy *Slovenský bigbít*, *Luboš Jurík* a *Dodo Šuhajda*, na tuto dobu vzpomínají slovy:

„Bylo to romantické, poetické, ale i poučné období. Najednou jsme až do rána poslouchali skladby známých i neznámých kapel ze Západu, hlas diskžokejů zněl v úplně jiné kadenci, než na jakou jsme byli zvyklí z našich sterilních a kontrolovaných rádií. Byla to volnost, svoboda, naděje, tušení čehosi neznámého, co jsme vnímali spíše intuitivně než racionálně. Rádio Luxembourg se stalo symbolem, neodmyslitelnou ikonou konce padesátých, především pak šedesátých let.“⁶⁴

Označení rokenrol se u nás moc nepoužívalo, pro rockovou hudbu se v Československu vžil spíše pojem big beat, též bigbít.

První živé setkání s touto hudbou proběhlo v pražském klubu *Reduta*, kde v roce 1956 vystoupila skupina *Akord Club*, jejímž členem byl například *Jiří Suchý*. Skupina zahrála píseň „*Rock Around the Clock*“ v české verzi Jiřího Suchého s názvem „*Tak jak plyne řeka proud*“. Je těžké určit, jaká kapela byla v Československu tou první, která hrála hudbu ve stylu rokenrolu, ale většina pamětníků za první kapelu pokládá poděbradskou skupinu *Samuel's Band*. Tato kapela vznikla někdy mezi roky 1958 a 1959 a za jejím zrodem stáli *Pavel Chrastina* a *Petr Kaplan*. Další kapely, které v té době vznikly, byly například *Sputnici* či *Komety*.⁶⁵ Na přelomu 50. a 60. let se objevily skupiny: *FAPS Orchestr*, *Crazy Boys*, *EP Hi-Fi* (*Studijní skupina big beatu*) či *Hell's Devils*. *Hell's Devils* jsou považováni za předchůdce undergroundu, který se u nás začal objevovat v 70. letech. V kapele působil například *Zdeněk Rytíř*, *Karel Kahovec* a další. K rozvoji rockové hudby tehdy přispělo i divadlo *Semafor*⁶⁶, kde *Jiří Suchý* společně s *Jiřím Šlitrem*, později *Jiřím Grossmanem*, uváděli nové nejen rockové kapely a zpěváky.⁶⁷

2.2.1 ZLATÁ ŠEDESÁTÁ

V šedesátých letech u nás vznikalo velké množství rockových hudebních skupin, na které měla vliv především britská invaze a kapely jako *Beatles*, *Rolling Stones*, *The Shadows*

⁶⁴ VANĚK, Miroslav. *Byl to jenom Rock'n'roll?: Hudební alternativa v komunistickém Československu 1956 – 1989*. Praha: Academia, 2010, s. 214 - 215. ISBN 978-80.200.1870-0.

⁶⁵ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010, s. 10. ISBN 978-80-259-0023-9.

⁶⁶ Semafor = je pražské divadlo, které bylo založeno v roce 1959. Název je odvozen ze zkratk sloz SEdm MAIých FORem. Největší slávě se divadlo těšilo v šedesátých letech.

⁶⁷ KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. 1. vyd. Západočeská univerzita v Plzni, 2011, s. 151. ISBN 978-80-261-0018-8.

nebo *Manfred Mann*. Poslední jmenovaná skupina zde v roce 1965 i vystoupila. Rocková hudba v Československu byla v té době ve velkém rozkvětu v porovnání s jinými státy, které taktéž podléhaly komunistickému režimu. Na konci 60. let byla rocková hudba v Československu na svém vrcholu, i proto bývá tato doba označována jako „zlatá šedesátá“ a je považována za tzv. „zlaté období“ české rockové scény.⁶⁸

V první polovině šedesátých let k nejvýznamějším osobnostem patřili *Petr Kaplan*, *Pavel Sedláček*, *Miki Volek* a *Pavel Bobek*. Zpěvák a kytarista *Petr Kaplan* kromě *Samuel's Band* působil v kapele *Mefisto* a také stál u zrodu skupiny *Olympic*. *Pavel Sedláček* byl členem kapely *EP Hi-Fi* a členem divadla *Semafor*. Společně s *Miki Volkem* jsou považováni za průkopníky bigbeatového zpěvu v Československu. *Miki Volek*, někdy též přezdíváný král českého rokenrolu, byl český zpěvák, kytarista, pianista i bubeník. Je jedním ze zakladatelů skupiny *Crazy Boys*. Dále působil v kapelách *Olympic*, *Old Stars* a *Mickey & The Samuels Petra Kaplana*. Kritik *Jiří Černý*⁶⁹ popsal Volkův nejen pěvecký projev slovy: „*Chrčení, vzlyky, klouzavé sestupy a zdvihy. Trylky. Houkání. Sípání. Kolena neustále v rytmické třasavce, podupávání, předkopávání, záklony, předklony, boxersky zařatá pravá pěst, buď divoce taktující nebo pobízející posluchače ke zpěvu.*“⁷⁰ *Pavel Bobek* byl nejen zpěvák, ale i architekt. Vystupoval se skupinou *FAPS*, to byla zkratka pro orchestr Fakulty architektury a pozemního stavitelství.⁷¹ Také prošel skupinami *Olympic*, *Country Beat Jiřího Brabce* a byl stálým členem divadla *Semafor*.

V roce 1964 se začaly objevovat první desky, které měly často špatnou kvalitu zvuku, což bylo způsobeno většinou nekvalitní aparaturou, kterou si v té době kapely převážně vyráběly samy. S tím souvisí vznik prvních hitparád u nás. První hitparáda se jmenovala „*12 na houpačce*“ a první rockový hit byl od skupiny *Olympic*, píseň *Dej mi víc své lásky*.

Olympic vznikl fúzí dvou kapel. Ta první, *Karkulka* (KARlínský Kulturní Kabaret), vznikla v roce 1961 a jejím zakladatelem byl *Jiří Brabec*. V roce 1962 založil *Petr Janda*, po odchodu od *Sputníků*, skupinu *Big Beat Quintet*. O rok později se tyto dvě kapely sloučily a

⁶⁸ KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. 1. vyd. Západočeská univerzita v Plzni, 2011, s. 152. ISBN 978-80-261-0018-8.

⁶⁹ Jiří Černý = je český hudební publicista a kritik, který se narodil 25. 2. 1936 v Praze. V šedesátých letech působil jako rozhlasový moderátor, uváděl například první československou hitparádu *Dvanáct na houpačce*.

⁷⁰ SUCHÝ, Ondřej. *Život v rytmu Rock'n'rollu* [online]. Český a slovenský svět [cit. 2020-06-12]. Dostupné z: <http://www.czsk.net/svet/clanky/osobnosti/volek.html>

⁷¹ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010, s. 17. ISBN 978-80-259-0023-9.

vznikla nová skupina – *Olympic*, která byla pojmenována podle stejnojmenného klubu, v němž působila. Právě klub *Olympik* (dnešní Studio Ypsilon), loutkové divadlo *Sluníčko* a *Music F Club* byly hlavními místy, kde rockové skupiny vystupovaly. Po odchodu ze *Semaforu* se skupina *Olympic* orientovala více na rockovou hudbu s vlastním repertoárem. Vůbec první LP album skupiny *Olympic - Želva*, které vyšlo v roce 1968, je považováno za první rockové album u nás. Toto album skupina nahrála ve složení: *Petr Janda* – sólová kytara, zpěv, *Pavel Chrastina* – baskytara, zpěv, *Miroslav Berka* – piano, fukací harmonika, *Ladislav Klein* – doprovodná kytara, zpěv a *Jan Antonín Pacák* – bicí, zpěv. Kapelou za léta jejího působení prošlo nepřeborné množství vynikajících muzikantů. V jejím počátku působili v kapele například *Josef Smeták*, *Jaromír Klempíř*, *František „Ringo“ Čech*, *Petr Kaplan*, *Jiří Laurent* a jako zpěváci se objevovali *Pavel Bobek*, *Miki Volek*, *Pavel Sedláček*, *Josef Laufer* nebo zpěvačka *Yvonne Přenosilová*. Z počátku kapela fungovala jako doprovodná kapela výše zmíněných zpěváků. Dlouhá léta v kapele bubnovali také *Petr Hejduk* a poté *Milan Peroutka*. Kapela *Olympic* má na svém kontě několik řadových alb a mnoho hitů, které téměř „zlidověly“, např. *Želva*, *Jasná zpráva*, *Okno mé lásky*, *Slzy tvý mámy* či *Osmý den*. Je jednou z nejstarších rockových skupin u nás, která stále koncertuje, a to ve složení: *Petr Janda*, *Milan Broum*, *Martin Vajg* a *Pavel Březina*.

Rockové skupiny nevznikaly pochopitelně jen v Praze. V první polovině šedesátých let vznikla například brněnská skupina *Synkopy 61*, o něco později vznikly brněnští *Progres 2*. Obě dvě tyto kapely koncertují dodnes. Na Slovensku působila skupina *Prúdy*, která taktéž stále hraje, dále *The Soulmen* (založil *Dežo Ursiny*) a *Collegium Musicum* v čele s *Mariánem Vargou* a *Fedorem Frešem*.

V Čechách vznikla řada dalších významných kapel v druhé polovině šedesátých let. Těmi byly například skupiny *George and Beatovens*, *Framus Five*, *The Primitives Group*, *Plastic People of the Universe*, *Matadors*, *Flamengo* či *Blue Effect* a další. Posledním třem zmíněným kapelám se podrobněji věnuji v dalších kapitolách.

Se skupinou *George and Beatovens* je neodmyslitelně spojeno jméno *Petra Nováka*, který byl zpěvákem kapely a autorem většiny textů. Kromě *Petra Nováka* v kapele působili například *Zdeněk Juračka*, *Miroslav Helcl*, *Jiří Čížek*, *Jiří Jirásek* a další. V průběhu své existence kapela několikrát zanikla, ale vždy byla po čase obnovena. K nejnámějším

hitům skupiny patří píseň *Já budu chodit po špičkách* či *Klaunova zpověď*. Po smrti *Petra Nováka* se stal hlavním zpěvákem *Karel Kahovec*, který s kapelou vystupuje dosud.

Také *Framus Five (Framus 5)* patří ke kapelám, které stále koncertují, ale i tato skupina měla za dobu svého trvání několik přestávek. *Michal Prokop* je jediným zpěvákem za dobu její existence. Dalšími významnými členy jsou bezesporu kytarista *Luboš Andršt* a houslista *Jan Hrubý*. Zásadní alba, která skupina vydala, jsou *Město ER* a *Kolej Yesterday*.

Kapela *The Primitives Group* vznikla v roce 1965, kdy původní název skupiny byl *Primitivové*. Skupinu založili *Ivan Hajniš*, *František Mašek*, *Zdeněk Burda*, *Jaroslav Křtěn*, *Jaroslav „Erno“ Šedivý* a *Karel Černý*. Domovská scéna kapely byl *Music F Club* v Praze na Smíchově. Kapela je označována vůbec za první skupinu, která použila na pódiu ohňové a kouřové efekty. Skupina fungovala do roku 1969, kdy na ni navázala kapela *Plastic People of the Universe*. *Primitives Group* obnovila svoji činnost v roce 2016.

Velkou událostí se stal 1. *Československý beatový festival*, který se konal 20. – 22. prosince roku 1967 v pražské *Lucerně*. Na festivale se představila téměř třicítka kapel z Čech, Moravy a Slovenska. Festivalu se tehdy zúčastnila valná většina známých skupin, výjimkou byla skupina *Matadors*, která tou dobou koncertovala v zahraničí. Za nejlepšího zpěváka a zpěvačku byli vyhlášeni *Michal Prokop* a *Hana Ulrychová*. Zvláštní ocenění za texty získala slovenská skupina *Prúdy* a velkou cenu festivalu si odnesla taktéž slovenská skupina, *Soulmen*. Tento festival se konal ještě dvakrát, a to v roce 1968 a pak až v roce 1971. Na druhém beatovém festivalu zazářila především kapela *Blue Effect*, která byla oceněna skoro ve všech kategoriích. Na festivalu vystoupily i zahraniční skupiny, britská skupina *The Nice*, *Mecki Mark Men* ze Švédska a nizozemská skupina *Cuby and the Blizzards*. Třetí a zároveň poslední beatový festival se konal až o dva roky později v dubnu roku 1971, a to především kvůli politickým událostem. Na třetím beatovém festivalu sklidila nejvíce úspěchu skupina *Flamengo*. Ze zahraničních skupin vystoupily kapely *Omega* a *Neoton*, obě dvě z Maďarské lidové republiky, z Polska přijel zpěvák *Czesław Niemen* s kapelou *Enigmatic*.

2.2.2 LÉTA SEDMDESÁTÁ

Jak je již zmíněno v předchozí kapitole, sedmdesátá léta rockové hudbě nepřála. Řada muzikantů ze zaniklých rockových skupin přešla k hudbě countryové či popové a někteří

naskočili na jazzrockovou vlnu, ale i přesto vznikly kvalitní nové kapely, z nichž některé koncertují dodnes.

Rocková hudba byla pro režim v sedmdesátých letech „závadnou“, ale jazzrocková hudba, která se objevila již koncem šedesátých let, byla z počátku tolerována. Tato hudba byla více instrumentální, a tak odpadávaly především problémy se schvalováním textů. Jazz jako takový už nepřitahoval tak velké množství posluchačů, kdy dojde ke spojení jazzu s rockem bylo jen otázkou času. Saxofonista a flétnista *Jiří Stivín* řekl v seriálu *Bigbít*: „*Moderní jazz, takovej ten intelektuální, nikdy nemůže mít široký zázemí a široký uplatnění u posluchačů, protože se musí poslouchat svým způsobem jako vážná muzika. A spousta lidí na to nemá pajšl ani chuť.*“⁷² Od roku 1974 až do roku 1979 se pravidelně konaly *Pražské jazzové dny*, které pořádala *Jazzová sekce*⁷³. Další rok byly však preventivně zrušeny, protože tato hudba začala přitahovat čím dál tím větší množství posluchačů a režim se tak začínal cítit ohrožen. Koncem sedmdesátých let byla režimu trnem v oku tedy nejen hudba rocková, ale i jazzrocková a jazzová. V sedmdesátých letech patřily k významným kapelám *Jazz Q*, kterou založili *Martin Kratochvíl* a *Jiří Stivín*, *C & K Vocal*, *Mahagon*, *Energit* v čele s *Lubošem Andrštem* či *Impuls*. Skupiny *Jazz Q* a *Energit* stále koncertují.⁷⁴

Kromě výše zmíněných skupin zde fungovala i undergroundová scéna, kterou zastupovaly kapely *PPU*, *Aktual*, *DG 307* nebo později vzniklé skupiny *Psí vojáci* či *Garage* a další. Poslední zmíněná skupina koncertuje dodnes. Nejvýraznější kapelou byla v té době bezpochyby skupina *PPU*, která sice vznikla v letech šedesátých, ale její působení bylo zásadní právě v letech sedmdesátých. Kapelu založil baskytarista *Milan „Mejla“ Hlavsa*, dalšími členy v průběhu let byli například *Michal Jernek*, *Jiří Števích*, *Josef Brabec*, *Jiří Kabeš*, *Josef Jeníček*, *Petr Placák* či *Paul Wilson* a další. V době, kdy *PPU* nezískali profesionální statut kapely a nemohli legálně vystupovat, s nimi dokonce spolupracoval *Václav Havel*, který jim umožňoval pořádat utajované koncerty na své usedlosti

⁷² Bigbít. Česká televize: Vysvětlení pojmu „jazz rock“ aneb čubčí lektvar Milese Davise. [online]. 5. 6. 2020 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/clanky/64-vysvetleni-pojmu-jazz-rock-aneb-cubci-lektvar-milese-davise/>

⁷³ Jazzová sekce = byl spolek pro nekomerční kulturu, který pořádal velké množství koncertů, divadel, přednášek, výstav apod. Fungoval od roku 1969.

⁷⁴ Bigbít. Česká televize: *Pražské jazzové dny*. [online]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/ceskoslovensko/alternative-rock/clanky/191-prazske-jazzove-dny/> (5. 6. 2020).

v Hrádečku. V roce 2012 byla kapela uvedena do *Beatové síně slávy*. PPU se po znovuobnovení díky neshodám v kapele rozpadla na dvě části a v dnešní době koncertují obě kapely pod názvem *The Plastic People of the Universe*.

Další významné skupiny, které v této době vznikly, byly *Extempore*, *Katapult*, *Pražský výběr*, *Odyssea*, *Abraxas*, *Marsyas*, *Žlutý pes*, *Classic Rock'n'Roll Band* a další. *Vladimír Mišík* dal dohromady skupinu *Etc...*, té se podrobně věnuji v dalších kapitolách. Ze zpěváků se na rockové scéně objevil například *Jiří Schelinger*.

Velká část skupin své působení přesunula do menších měst a vesnic, kde byly velmi oblíbené tzv. „tancovačky a zábavy“. Mezi nejznámější skupiny tohoto charakteru patří plzeňská *Odyssea* a rakovnická kapela *Brutus*. Obě dvě tyto kapely koncertují dodnes. Skupina *Odyssea* vznikla v roce 1972 a její původní název byl *Koule*, poté *Vozembouch*. Frontmanem skupiny je *Václav Běhavý*. Skupina *Brutus* vznikla již v roce 1966 a je považována za tzv. „legendu tancovačkového bigbítu“ u nás.

V roce 1975 vznikla další plzeňská bigbítová skupina s názvem *Katapult*. V čele této kapely po celou dobu její existence stojí zpěvák a kytarista *Olda Říha*, spolu s ním v kapele dlouhá léta působil baskytarista *Jiří „Dědek“ Šindelář*. Na postu bubeníka se vystřídal mnoho muzikantů, jedním z nich byl například syn *Jiřího Šindeláře*, *Michal Šindelář*. *Katapult* byla jednou z kapel, kterou také postihl zákaz vystupování. Po Šindelářově smrti v roce 2009 zvažoval *Olda Říha* ukončení kariéry, ale nakonec se obklopil novými muzikanty a kapela koncertuje dosud. V roce 2007 vstoupila skupina *Katapult* do *Beatové síně slávy*. Mezi její nejznámější hity patří skladby *Hlupák váhá*, *Až*, *Někdy příště* nebo *Já nesnídám sám*.

Výraznou osobností druhé poloviny sedmdesátých let byl zpěvák *Michal Kocáb*, který vystudoval skladbu a hru na varhany na pražské konzervatoři. Nejprve působil v *Pražském big bandu* a kapele *Mahagon*. V roce 1976 založil vlastní skupinu s názvem *Pražský výběr*. Ta se nejprve orientovala spíše na jazzrockovou hudbu, ale v osmdesátých letech byla více rockovější a stylem se řadila k novovlnovým skupinám. V letech 1983 – 1986 byla skupina režimem zakázána. Přes občasné pauzy, kterými si kapela prošla, koncertuje *Pražský výběr* dodnes. Současnou sestavu tvoří *Michal Kocáb*, výborný kytarista *Michal Pavlíček*, *Vilém Čok*, *Klaudius Kryšpín* a *Jiří Hrubeš*. *Pražský výběr* je považován za jednu z nejkvalitnějších

skupin v české rockové historii.⁷⁵ V roce 2018 tato skupina vystoupila v Praze v Letňanech jako předkapela britské skupiny *Rolling Stones*.

2.2.3 LÉTA OSMDESÁTÁ

Zatímco v sedmdesátých letech byla rocková a undergroundová scéna zatlačena do pozadí, disca a popové hudby bylo všude plno. To se v osmdesátých letech začalo pomalu měnit. Vznikalo velké množství nových skupin, s čímž souviselo to, že se do Československa dostávala *nová vlna* v podobě *alternativní hudby, punku a hard rocku*. Začalo se objevovat i *reggae* a *ska*. „... *novovlnové skupiny – zjednodušeně řečeno – vrátily rocku formu lidové zábavy.*“⁷⁶ Nově vzniklé kapely se vyznačovaly výstředním oblečením a především odmítavými názory proti režimu, což se často projevovalo i v textech. *Mikoláš Chladima*, člen skupiny *Extempore* vzpomíná: „*V našem prostředí navíc nová vlna začala nabývat zvláštních, specificky českých forem. Objevoval se v nich totiž humor, který začínal již u samotných názvů kapel: Kečup, Suchý mozky, Hlavy 2000, Garáž, Jasná Páka...*“⁷⁷

Současně stále fungovaly některé skupiny z let šedesátých a sedmdesátých. Kapely, které byly postiženy vlnou zákazů, velmi rychle nahradily nově vzniklé skupiny, kterých se v letech osmdesátých objevila celá řada. Velmi časté v této době byly změny názvů kapel, protože režim bedlivě sledoval každou kapelu a její činnost. Počátkem tohoto desetiletí vznikly například skupiny *Jasná Páka*, jejímž pokračovatelem byla *Hudba Praha*, dále *Pumpa*, *Keks*, *Arakain*, *Argema*, *Extra Band*, *Precedens*, *Kabát* v čele s *Pepou Vojtkem*, *Krausberry* a další. V druhé polovině osmdesátých let vznikly například skupiny avantgardní *Už jsme doma*, *Stromboli* nebo alternativní brněnská *Dunaj*, ve které působili *Iva Bittová* a *Pavel Fajt*. Koncem desetiletí se objevily kapely *Wanastowi Vjegy*, *Doga* či *Priessnitz* a další. Pozoruhodné je, že s výjimkou skupiny *Priessnitz* všechny výše jmenované kapely koncertují dodnes.

Mimo výše zmíněných převážně rockových skupin vznikla punková kapela *Plexis*, dále se objevily punkrockové skupiny, k nimž řadíme *Visací zámek*, *Tři sestry*, *S.P.S.* či *E!E*. I tyto kapely stále koncertují. Skupina *Visací zámek*, dnes již kultovní kapela, je tvořena pěticí

⁷⁵ KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. 1. vyd. Západočeská univerzita v Plzni, 2011, s. 153. ISBN 978-80-261-0018-8.

⁷⁶ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010, s. 150. ISBN 978-80-259-0023-9.

⁷⁷ VANĚK, Miroslav. *Byl to jenom Rock'n'roll?: Hudební alternativa v komunistickém Československu 1956 – 1989*. Praha: Academia, 2010, s. 284. ISBN 978-80-200-1870-0.

inženýrů a její obsazení se od vzniku nezměnilo.⁷⁸ Tuto kapelu následovala skupina *Tři sestry*, jejíž nejvýraznější osobností je bezpochyby *Lou Fanánek Hagen*, který je nejen hlavním zpěvákem, ale i textařem.

Jasná Páka vznikla v roce 1981 a patřila k významným skupinám nové vlny. Tvorba *Jasně Páky* připomínala ranou tvorbu *Rolling Stones*. Nejvýraznější osobností skupiny je *Michal Ambrož*. I tato kapela se vyskytla na seznamu zakázaných kapel, a tak v roce 1984 *Michal Ambrož* pozměnil sestavu, repertoár i název a vznikla skupina *Hudba Praha*. V obou kapelách v současné době působí společně s *Michalem Ambrožem* kytarista *Vladimír Zatloukal*.

Skupina *Precedens* vznikla začátkem 80. let a její významnou osobností je zejména zpěvačka *Bára Basiková*. Dvorním textařem skupiny je *Martin Němec*. Mezi nejznámější skladby patří *Doba ledová* či *Soumrak bohů*. *Josef Vlček* se o *Precedens* vyjádřil slovy: „*Precedens jsou dnes považováni za české klasiky stylu new romance, i když lze pochybovat, že toto určení platí pokaždé doslova. Němcovy texty jsou sice poetické a často i romantické, ale jejich křehkost a něžnost je rozbíjena ironií a jemným elegantním humorem, zdůrazňujícím nadhled umělce nad módní pózou. Posлуhači považují skupinu za nejšarmantnější představitele českého novovlnného rocku. Precedens má přesnou představu o své tváři a systematicky ji realizuje.*“⁷⁹

Kapela *Stromboli* vznikla víceméně na základě projektu, kdy *Michal Pavlíček* společně s *Bárou Basikovou* dostali nabídku doprovodit hudbou film na výstavě EXPO, která se konala v Kanadě. Ve *Stromboli* působili například *Vladimír „Guma“ Kulhánek*, *Vilém Čok* a další. V současné době koncertuje ve složení: *Bára Basiková*, *Michal Pavlíček*, *Vendula Kašpárková*, *Klaudius Kryšpín*, *Jiří Veselý*. Vznik *Stromboli* a obnovení *Pražského výběru* jsou považovány za období, kdy nová vlna pomalu odeznívala a místo ní nastoupil heavy metal.

Heavymetalové a hardrockové kapely se objevovaly již koncem sedmdesátých let, např. *Citron* v čele se zpěvákem *Ladislavem Křížkem*, *Törr* či *Vitacit*. Většímu zájmu se tyto skupiny těšily především v letech osmdesátých i přesto, že heavy metal a hard rock byly

⁷⁸ KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy*. 1. vyd. Západočeská univerzita v Plzni, 2011, s. 153. ISBN 978-80-261-0018-8.

⁷⁹ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010, s. 166. ISBN 978-80-259-0023-9.

v očích kritiků odsuzovány. V Brně vznikla skupina *Titanic*, na Slovensku byla populární kapela *Tublatanka*. V Čechách se stala nejvýraznější skupinou těchto žánrů kapela *Arakain*, která vznikla v roce 1982. *Arakain* založil zpěvák a kytarista *Aleš Brichta*, mimo něj v kapele působili *Jiří Urban*, *Zdeněk Kub* či *Mirek Nedvěd*. Kapelou prošlo mnoho muzikantů a na postu zpěváka se vystřídali *Petr Kolář* nebo *Jan Toužimský*, který s *Arakainem* zpívá dodnes. S kapelou občas hostuje zpěvačka *Lucie Bílá*.

V osmdesátých letech se uskutečnilo několik *Rockfestů*. Konaly se celkem čtyři ročníky, a to v letech 1986 – 1989. Oficiální název zněl *Celostátní přehlídka československých rockových skupin Rockfest*. Představila se zde desítka kapel, vystoupili například zpěváci *Kamil Střihavka* či *Petr Muk*, kteří se na rockové scéně objevovali zejména v pozdějších letech. Objevem prvního ročníku se stala brněnská skupina *Z kopce* v čele s *Petrem Vášou*.⁸⁰

2.2.4 LÉTA DEVADESÁTÁ

Po pádu komunistického režimu se Československu otevřela brána do zahraničí a s tím přišlo i spousta nové hudby. Mnoho kapel, které byly režimem pronásledovány, mohly vydat svá první alba, např. *Psí Vojáci*, *Už jsme doma*, *Garage*. Tato doba byla především ve znamení poprocku. Jednou z nejvýraznějších kapel devadesátých let byla bezesporu skupina *Lucie*, která vznikla již na sklonku let osmdesátých. Dalšími významnými skupinami, které se objevily, byly *Mňága a Žďorp*, *Vltava*, *Alice s Danem Bártou*, *J.A.R* či superskupina *BSP*. V druhé polovině devadesátých let vznikly skupiny *Vypsaná fixa*, *Wohnout* nebo *Divokej Bill* a další.

Vojtěch Lindaur ve své knize *Bigbít* říká: „Při vší snaze: sledovat rockovou hudbu v devadesátých letech a v první dekádě třetího tisíciletí tak komplexně jako dřív je kvůli kvantitě a dokonalé atomizaci žánrů zhora nemožné.“⁸¹

Ondřej Konrád se v téže knize vyjádřil: „Někdy v 90. letech jsem na jakémsi večírku hudebních publicistů pravil, že už mě rock přestává zajímat, protože ztratil kouzlo překvapení, provokace a novosti. Že když vidím vymazlené máničky, jak třepou hlavami nad kytarami, připadá mi to spíš komické. Mladší kolegové tomu nerozuměli a taky jsem

⁸⁰ BEZR, Ondřej. *Rockfest jako svazácká akce, objevitel talentů i přehlídka nepohodlných*. [online]. 2016-04-24 [cit. 2020-06-14]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/hudba/vystava-rockfest.A160424_121744_hudba_ob

⁸¹ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010, s. 289. ISBN 978-80-259-0023-9.

asi neměl pravdu. Snad si mysleli, že jim chci něco brát. Oni nám také ta léta revolty spojená s bigbitem vlastně museli závidět. Zatímco já jim záviděl (ale samozřejmě radostně přál), jak se během svých gymnaziálních let ocitli plavmo ve svobodě, s celým světem před sebou. Ne, že by se vytratily pomyslné barikády. Bigbít je pořád vlastně v opozici, dneska hlavně vůči médiím. Kdyby mi bylo sedmnáct, asi bych trávil noci ve strahovské Sedmičce⁸² a tak podobně. Ale je to přece jen dost posunuté.⁸³

---

⁸² Strahovská Sedmička = tým je myšlen Klub 007, který patří mezi nejstarší rockové kluby v Praze. Mimo českých interpretů tu vystupuje i řada zahraničních umělců. V současné době není Klub 007 orientován jen na rockovou hudbu, ale poslechnout si zde můžeme i punk, reggae, ska či hip hop.

⁸³ KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít*. Praha: Plus, 2010, s. 288. ISBN 978-80-259-0023-9.

3 VLADIMÍR MIŠÍK - BIOGRAFIE

3.1 MLÁDÍ A PRVNÍ KONTAKT S HUDBOU⁸⁴

Vladimír Mišík, český rockový zpěvák, skladatel, textař a kytarista, se narodil 8. března 1947 v Praze. Od 60. let 20. století patří nepochybně k nejvýraznějším hudebníkům v oblasti české rockové scény. Možná i proto je svými kamarády a spoluhráči přezdíván „Legenda“. V roce 1993 vstoupil do Síně slávy⁸⁵, ocenění získal za celoživotní přínos.

Otcem Vladimíra Mišíka byl americký voják *John T. Gaughan*. Jeho matka *Alžběta Mišíková*, která pocházela ze Slovenska, pracovala jako zdravotní sestra. Koncem druhé světové války pracovala v Německu pro Červený kříž, kde se do *Johna Gaughana* zamilovala. Ten byl ale odvelený do Koreje, kde údajně padl, a tak Vladimír Mišík vyrůstal sám jen s matkou. V roce 2017 se díky filmu *Nechte zpívat Mišíka* dozvěděl, že jeho otec nepadl v korejské válce, ale že byl odvelen zpátky do Ameriky, kde se vrátil ke své manželce, se kterou měl celkem 9 dětí. *John T. Gaughan* zemřel v roce 2007, s Vladimírem Mišíkem se nikdy nesešel. V současné době je Vladimír Mišík v kontaktu se svými sourozenci a jejich rodinami. Dva bratři za ním dokonce přijeli na premiéru zmiňovaného filmu.

Vladimír Mišík vyrůstal v Praze na Letné, kde bydlel jen s matkou. Ta pracovala během 50. let na americké ambasádě a občas přinesla nějaké gramodesky od Američanů. Tímto způsobem se Vladimír Mišík seznámil s tehdejší americkou hudbou. Matka měla ráda swingové bigbandy, zejména *Glenna Millera*, který se Vladimírovi Mišíkovi také líbil, ale jen do chvíle, kdy čistou náhodou naladil *Radio Luxembourg*. Požádal matku, zda by mu nemohla přinést něco podobného, a tak se mu do rukou dostal singl od *Elvise Preslyho*, *Jailhouse Rock*. Svou první kytaru dostal ve čtvrté třídě a právě onu zmíněnou skladbu se na ni naučil. Na své první veřejné vystoupení vzpomíná Vladimír Mišík v rozhovoru, který mi poskytl, slovy: „...odehráli jsme s kamarádem *Petrem* asi sedm písniček u jedné z laviček v *Letenských sadech* pro osm děvčat.“⁸⁶

⁸⁴ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017, s. 12-16, 204-206. ISBN 978-80-7492-320-3.

⁸⁵ Síně slávy = je kategorie v rámci udílení cen Grammy, v současnosti ceny Anděl.

⁸⁶ Rozhovor s Vladimírem Mišíkem ze dne 12.5. 2020, viz příloha III.

Než se ale začal věnovat hudbě, hodně sportoval. Nejprve hrál basketbal, poté fotbal za pražskou Duklu. Vladimíra Mišíka bavilo i kreslení, proto se po základní škole rozhodl přihlásit na výtvarnou uměleckou školu, kam ho nevzali, a tak se šel učit uměleckým truhlářem.

3.2 POČÁTEČNÍ TVORBA A PRVNÍ HUDEBNÍ SKUPINY⁸⁷

Na učilišti v roce 1963 založil společně s *Petrem Růžou*, *Pepou Poláčkem* a *Dušanem Zorničkou* kapelu, která se jmenovala *Uragán*. Vladimír Mišík zde zpíval a hrál na kytaru. Skupina odehrála pár koncertů, mimo jiné se účastnila i soutěže tvořivosti mládeže, kde zvítězila skupina *Pra-Be*⁸⁸, která byla předchůdcem *Matadors*. Po rozpadu *Uragánu* se dostal přes inzerát na konkurs do kapely *Kometry*, kde se poprvé setkal s *Radimem Hladíkem*. Původně ho kapela vzala kvůli tomu, protože byl truhlář a očekávalo se od něj, že udělá bedny. Mišíkovo působení v této skupině ale netrvalo dlouho.

Když *Radim Hladík* přecházel z *Komet* ke skupině *Fontána*, Vladimír Mišík se ho zeptal, zda nepotřebují zpěváka, a byl přijat. Zároveň jako druhého zpěváka doporučil *Karla Kahovce*. V kapele dále působil *Ota Bezloja*, *Honza Obermayer* se ženou *Nad'ou* a *Wilfried Jelinek*, který se později stal manažerem kapely. *Wilfried Jelinek* vedl již zmiňovanou kapelu *Pra-Be*, a proto měl výborné kontakty ve východním Německu, kde zajistil mnoho koncertů ještě předtím, než kapela vystoupila u nás. V Německu si skupina pořídila novou aparaturu a také elektrické varhany, které měly název *Matador*. Podle nich se kapela v květnu roku 1965 přejmenovala na *Matadors*.

Když se *Matadors* vrátili z Německa, měli nejen dobré vybavení, ale byli především hodně vyhraní a stali se konkurenty *Olympicu*. *Matadors* hráli především převzaté písně od *Who*, *Rolling Stones*, *Searchers* nebo *Beatles*. Do jisté míry je ovlivnila skupina *Manfred Mann*, která vystoupila v Praze. Podle nich si koupili například stejné oblečení. První zkušenost s nahrávacím studiem zažil Vladimír Mišík právě se skupinou *Matadors*. Nahrána byla například jeho autorská skladba *Malej zvon, co mám*, kterou otextoval až ve studiu. O této písni se vyjádřil i v knize *Byl jsem dobrej slovy*: „...je to nejnesmyslnější text, jaký jsem kdy napsal.“⁸⁹ Na podzim roku 1966 narukoval Vladimír Mišík společně s *Honzou*

⁸⁷ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobrej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

⁸⁸ Pra-Be = skupina, kterou vedl Wilfried Jelinek, název znamenal zkratku Praha – Berlín.

⁸⁹ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobrej*. Praha: Galén, 2017, s. 23. ISBN 978-80-7492-320-3.

Obermayerem na vojnu a tím jeho působení v kapele *Matadors* skončilo. Přestože se z vojny vrátil po třech měsících, protože mu bylo zjištěno silné astma, na jeho postu už byl zpěvák *Viktor Sodoma*.

Po návratu z vojny zpíval Vladimír Mišík rok v *Orchestru Karla Duby*. V té době začal také docházet na hodiny zpěvu k paní profesorce *Klikové*. Po odchodu z *Orchestru Karla Duby* založil skupinu *New Force*, kde působil *Jiří Kaleš*, *Jiří Reiner*, *Vlado Čech*, *Ivan Pešl* a *Petr Fleischer*. *New Force* však odehráli pouze jediný koncert, jako doprovodná kapela *Milana Drobného*. V srpnu roku 1968 se kapela rozpadla. Po jejím rozpadu se Vladimír Mišík potkal v *Redutě*⁹⁰ s *Petrem Novákem*, který mu hodil „lano“, dával dohromady kapelu, se kterou měl odjet hrát do Finska. Vznikla tedy kapela *George & Beatovens*, kde Vladimír Mišík působil na postu kytaristy. V září roku 1969 odjeli na měsíční „šňůru“ do Finska, kde si zahráli i v televizi a to na živo, protože zvukaři se nelíbil zvuk nahrávky. Po návratu z Finska koncertoval Mišík s kapelou asi ještě tři měsíce. Poté mu přišla nabídka od *Jirky Kozla*, který dával dohromady novou skupinu, jestli se k nim nechce přidat, a tak vznikla skupina *Special Blue Effect*.

3.3 BLUE EFFECT⁹¹

Prvotní název skupiny byl *Special Blue Effect*, s kterým přišel Vladimír Mišík, protože všichni tehdejší členové měli modrou knížku. Název se v průběhu let měnil, kapela se jmenovala nejen *Special Blue Effect*, *Blue Effect*, ale i *Modrý Efekt (M. Efekt)*. Skupinu založili v roce 1968 *Jiří Kozel*, *Vladimír Mišík*, *Vlado Čech*, v zápětí se přidal *Radim Hladík* a *Miloš Svoboda*.

První koncert odehráli 27. 11. 1968 v *Music F Clubu* na Smíchově. O měsíc později 22. 12. se konal v pražské *Lucerně* 2. československý beatový festival, kde *Blue Effect* předvedl triumfální vystoupení. Skupina byla vyhlášena objevem roku a kapelou sezóny. *Radim Hladík* byl vyhlášen nejlepším hudebníkem sezóny a jejich píseň *Slunečný hrob*, která tenkrát zazněla v anglické verzi *Sunny Grave*, byla vyhlášena skladbou sezóny. Tuto skladbu napsal Vladimír Mišík a otextoval ji *Jiří Smetana*, stala se jedním z největších hitů

---

⁹⁰ Reduta = pražský hudební klub, který funguje od roku 1957, je nejstarším jazzovým klubem v Praze. Místo, kde se setkávaly osobnosti z politické i kulturní scény.

⁹¹ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

kapely. Skladba byla již v počestěné verzi natočena na první desku *singl*⁹² „*Slunečný hrob*“/„*I've Got My Mojo Working*“, která se těšila velkému posluchačskému ohlasu, prodalo se více než padesát tisíc kusů. Krátce potom z kapely odešel *Miloš Svoboda*, *Radim Hladík* se tak stal na dlouhou dobu jediným kytaristou kapely.

S *Blue Effectem* přišlo také první debutové album s názvem *Meditace*, které vzniklo v roce 1969. Problém byl s tím, že skupina zpívala převážně v anglickém jazyce a v té době bylo již trendem zpívat bigbít v češtině. Oslovili proto písničkáře *Jaroslava Hutku*, který jim skladby otextoval svým folkovým způsobem. Nedbal například moc na frázování melodie, a proto se kapela nakonec rozhodla, že písně nechá přetextovat. Vybrali *Zdeňka Rytíře*, který v tu dobu výborně přebásňoval zejména *Boba Dylana*. Ten si dal s novými texty na čas a Vladimír Mišík je viděl poprvé až ve studiu.

V roce 1969 byl Mišík v Londýně, kde se seznámil s *Davidem Bilkem*, bratrem *Ackera Bilka*⁹³, který měl svoji koncertní agenturu. Vladimír Mišík mu pustil *singl* a *Ackera* zaujala skladba *I've Got My Mojo Working*. Dostal nabídku, že by si s kapelou mohli zahrát v Londýně, kde by jim zajistil nějaké hraní. V té době byla politická situace v tehdejší Československu složitá, protože přišlo září 1969, a do zahraničí se nemohlo jezdit už ani na pozvání. Kapela *Blue Effect* se z těchto důvodů do Anglie už nedostala.

V létě následujícího roku přišel do kapely *Lešek Semelka*, který hrál na klávesy a zároveň se stal druhým zpěvákem. To léto kapela obsolvovala turné po Polsku. Krátce na to byl Vladimír Mišík z *Blue Effectu* vyhozen. Jedním z důvodů bylo, že Mišík preferoval texty v angličtině, zatímco *Radim Hladík* chtěl texty převážně v češtině. Mišík ale nezůstal bez kapely dlouho, krátce po odchodu z *Blue Effectu* mu nabídl *Jaroslav „Erno“ Šedivý*, jestli nechce hrát s *Flamengem* a on nabídku přijal.

Během existence kapely se v *Blue Effectu* vystřídala řada hudebníků. Jediným stálým členem zůstal *Radim Hladík*, který se v roce 2004 obklopil mladšími muzikanty, s nimiž koncertoval až do konce svého života. *Blue Effect* ukončil svoji činnost v roce 2016.

---

⁹² Singl = hudební nosič, který obsahuje jednu nebo více oddělených skladeb.

⁹³ Acker Bilk = vlastním jménem Bernard Stanley Bilk, byl známý anglický jazzový, swingový klarinetista a skladatel swingové hudby.

3.3.1 RADIM HLADÍK

Radim Hladík se narodil 13. prosince 1946 v Praze, kde 4. prosince 2016 i zemřel. Patřil nepochybně k nejlepším českým rockovým kytaristům a byl oceněn jako beatová osobnost rocku. Mimo jiné byl i skladatel, producent a pedagog. Byl první, kdo v tehdejší Československu použil různé kytarové efekty, například kvákadlo, booster⁹⁴ nebo zpětnou vazbu. Byl známý také díky svým jevištním trikům, zejména hraním s kytarou za krkem.⁹⁵

Nejprve se učil na klavír, ale to se mu moc nelíbilo. Sehnal si tedy kytaru a jeho dědeček ho dovedl k profesorovi *Schelingerovi* (otec *Jiřího Schelinger*), kde se začal věnovat klasické hře na kytaru.⁹⁶ První kapelou, v níž *Radim Hladík* působil, byly *Kometry*, ke kterým dělal konkurs v patnácti letech, kdy v ruce poprvé držel elektrickou kytaru. Další skupina, ve které působil, byla *Fontána*, později přejmenovaná na *Matadors*.

Nejzásadnější skupinou, jež je s *Radimem Hladíkem* spojena, je právě výše zmíněná kapela *Blue Effect*. Stál u zrodu této kapely a zůstal jediným stálým členem až do konce svého života. Vladimír Mišík, jak sám uvádí ve filmu *Nechte zpívat Mišíka*, byl ve všech kapelách, v nichž *Radim Hladík* působil. Možná i proto je pojilo celoživotní přátelství.

Radim Hladík během svého života spolupracoval s mnoha významnými hudebníky. Věnoval se nejen rockové hudbě, ale i jazzu a folku, podílel se také na hudbě filmové a divadelní. Spolupracoval například s *Jazz Q Jiřího Stivína*, *Jazzovým orchestrem Československého rozhlasu*, *Dagmar Andrtovou-Voňkovou*, *Jaroslavem Hutkou*, *Mariánem Vargou*, *Pavolem Hammelem*, *Danem Bártou* či *Petrem Mukem*.⁹⁷ Za *Hladíkovo* nejznámější skladbu je považována *Čajovna* z roku 1975, kterou nahrál s kapelou *Blue Effect*.

⁹⁴ Kvákadlo = kytarový efekt, který dokáže měnit frekvenci signálu, jeho použitím docílíme zvuku, který je podobný slovu „vau“. V angličtině se označuje jako wah-wah pedal. Booster = oscilátor deformující a prodlužující zvuk kytary.

⁹⁵ *Radim Hladík*. Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Radim_Hlad%C3%ADk (23. 5. 2020).

⁹⁶ FILKA, Tomáš. *Radim Hladík Technická reportáž a rozhovor*. Dostupné z: <https://www.music-store.cz/clanky/radim-hladik> (23. 5. 2020).

⁹⁷ RAUVOLF, Josef. *Recenze: Radim Hladík byl hlavně citlivý muzikant. Má hra jen potvrzuje jeho význam*. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelivize.cz/kultura/2691176-recenze-radim-hladik-byl-hlavne-citlivy-muzikant-ma-hra-jen-potvrzuje-jeho-vyznam> (23. 5. 2020).

3.4 FLAMENGO⁹⁸

Tato rocková formace vznikla v roce 1966 a za jejím založení stál bubeník Přemysl Černý. V kapele se od samého počátku vystřídal mnoho vynikajících muzikantů, jako například Petr Novák, Joan Duggan, František Francl, Viktor Sodoma či Karel Kahovec. Obsazení kapely se hodně měnilo a začátkem roku 1970 zůstala trojice Fořt, Khunt a Šedivý. V témž roce se po odchodu z *Blue Effectu* přidal k Flamengu i Vladimír Mišík. V kapele tedy působili: Vladimír Mišík – kytara, zpěv, Pavel Fořt – kytara, Vladimír Guma Kulhánek – basová kytara, Ivan Khunt – klávesy, zpěv, Jaroslav „Erno“ Šedivý – bicí. Krátce po příchodu Vladimíra Mišíka sestavu doplnil ještě saxofonista Jan Kubík, o kterém se Mišík vyjádřil slovy: „...byl to opravdu jeden z nejlepších saxofonistů, které jsem kdy slyšel: měl brutální tón a přitom úžasnou techniku a cit zároveň. Když se opřel do sága, bylo to jak zvíře v říji, a v zápětí uměl být lyrický jak něžná baletka.“⁹⁹

Flamengo mělo v té době málo vlastních věcí a hrálo spíše převzaté skladby. Na jaře roku 1971 vystoupila skupina na 3. československém beatovém festivale, kde předvedla triumfální vystoupení. Často jezdila hrát do Polska, kde se českým kapelám velmi líbilo. Koncerty se konaly nejen v klubech, koncertních sálech, ale i u moře. Před příchodem Mišíka hrávalo *Flamengo* občas v Západním Německu po amerických ambasádách.

Není žádným tajemstvím, že k rocku neodmyslitelně patří alkohol a drogy. Právě ke drogám se kapela dostala v Západním Německu, kde bylo snadné sehnat „marjáňku“ nebo hašiš. Ani Vladimír Mišík se zkušenostem s drogami nevyhnul, přesto spíš vždy preferoval rum s kofolou i proto, že celý život trpí astmatem a jakýkoli kouř mu nedělá dobře. Nejednou ze svých drogových zážitků popisuje v knize *Byl jsem dobřej*. „Taky si vzpomínám, že jsme jednou byli v Polsku, ve Varšavě, a zrovna nějakí místní muzikanti přijeli z Gruzie, kde sehnali skvělý hašiš, takový ten tmavý, silný. U jednoho z nich jsme se sešli, zakouřili si a on pustil senzační novinku – první desku *Mahavishnu Orchestra*, která zrovna vyšla. Musím říct, že takový zážitek z hudby jsem nikdy předtím neměl a potom už možná taky ne. Měl jsem úplné vize, že stoupám po schodech, analyzuji notový záznam, byl to hrozně fantaskní prožitek, hromada barev.“¹⁰⁰

⁹⁸ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

⁹⁹ *Ibid.*, s. 51.

¹⁰⁰ *Ibid.*, s. 54.

V době, kdy fungovalo *Flamengo*, se v Anglii vyvíjel hard rock. Jejich hudba byla progresivní, hlasitá a melodická se skvělými aranžemi, které většinou psal *Pavel Fořt*. Kapela poslouchala *Emerson, Lake & Palmer* nebo skupinu *Yes*, kterou Vladimír Mišík slyšel dokonce i na živo, když byl v roce 1969 v Anglii.

3.4.1 KUŘE V HODINKÁCH¹⁰¹

Jediné studiové album, které *Flamengo* kdy natočilo, je legendární album *Kuře v hodinkách*, které bylo vydáno v roce 1972. Tato deska je považována za jedno z nejzásadnějších a nejlepších alb, které v české rockové hudbě vzniklo. Původně měla deska obsahovat anglické texty, které napsal *Josef Kalina*, ale v době normalizace už nebylo možné takovou desku vydat. *Hynek Žalčík*¹⁰² proto přišel s nápadem oslovit básníka *Josefa Kainara*¹⁰³ a kapela s návrhem souhlasila. To se ukázalo jako vynikající volba.

Album obsahuje celkem devět skladeb, z nichž jedna je instrumentální. Ostatní skladby, až na jednu, otextoval právě *Josef Kainar*. Kainar pobýval na Dobříši, kam za ním kapela přijela a pustila mu nahrávky, ke kterým měl napsat texty. Po pár minutách bylo vidět, že ho hudba velice oslovila, a tak byla spolupráce domluvena. Texty napsal *Josef Kainar* velmi rychle, jak sám popisuje Vladimír Mišík. „*Pak jsme za ním byli ještě dvakrát. Poprvé nám odevzdal půlku textů, bylo vidět, že na nich pracoval celou noc, měl kruhy pod očima, ale byl to čistopis: měl v notách zpěvovou linku a pod ní byly texty s minimem škrťů. Do příště udělal zbytek, jen jednu písničku už nestihl. Tu pak v kainarovském stylu a podle mého názoru výborně otextoval Hynek Žalčík jako Stále dál.*“¹⁰⁴

Natáčení alba probíhalo od podzimu 1971 do jara dalšího roku v pražském studiu v Dejvicích. Krátce po dotočení alba z kapely odešel *Pavel Fořt*, kterého na postu kytaristy vystřídali *Luboš Andršt* a *Zdeněk Juračka*. *Flamengo* odehrálo v pozměněné sestavě ještě pár koncertů, tím posledním byl koncert na beatovém festivale v Mostě, který se konal

¹⁰¹ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹⁰² Hynek Žalčík = textař a hudební producent. Kromě alba *Kuře v hodinkách* produkoval také album *Město ER* (Framus Five) a mnoho dalších.

¹⁰³ Josef Kainar = narodil se 29. 6. 1917 v Přerově a zemřel 16. 11. 1971 v Dobříši, byl velice všestranným umělcem. Josef Kainar byl především český básník a textař, ale i překladatel, novinář, hudebník, ilustrátor a fotograf. Věnoval se hře na housle, klavír a kytaru. Jeho básně nazpívalo a zhudebnilo mnoho výborných českých muzikantů, např. Michal Prokop, Jiří Suchý, Eva Olmerová, Karel Hála, Waldemar Matuška či Zuzana Navarová.

¹⁰⁴ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017, s. 61. ISBN 978-80-7492-320-3.

v září roku 1972. Kapela se tedy vydání alba nedočkala, protože *Supraphon* ho vydal až necelý rok po jeho natočení.

Jak je již zmíněno na začátku, album *Kuře v hodinkách* je považováno za jedno z nejlepších alb, které v české rockové historii vzniklo. S tím samozřejmě souvisí i to, že se výborně prodávalo. Jednoho dne přišla Mišíkovi domů složenka, honorář za zmíněné album. Jelikož neměl přehled, kolik kusů se prodalo, ale zároveň nějaké peníze očekával, doufal, že by mu mohlo přijít alespoň pět tisíc. Ještě v polospánku mu jeho matka složenku dávala před obličej, aby se podíval, kolik korun mu vlastně přišlo. Mišík zahlédl dvojku a nějaké nuly a byl přesvědčený, že se jedná o dva tisíce korun. V zápětí se podíval znovu a zjistil, že mu nepřišly dva tisíce, nýbrž dvacet tisíc, což v té době bylo neskutečně moc peněz, dá se říct, že to byl roční plat. Mišíkově matce se muzikantský život, který vedl, nikdy moc nelíbil, ale tímhle jí tenkrát vyrazil dech. Jeho muzikantský způsob života ale začala v podstatě tolerovat, až když hrál Vladimír Mišík s kapelou *Etc...* Když si šel Mišík vyzvednout peníze na poštu, ve frontě za ním stála nervózní a velice překvapená paní, jak vzpomíná: „...když mi poštačka začala na přepážku sázet ‚hradčany‘... Nebralo to konce, já si ty balíky strkal do různých kapes džín a bundy a o tu ženskou za mnou se pokoušel infarkt, protože kdo to kdy viděl, aby mánička měla tolik peněz...“¹⁰⁵

V roce 2012 uplynulo čtyřicet let od natočení alba *Kuře v hodinkách*. *Supraphon* se proto rozhodl v únoru vydat jubilejní edici tohoto alba. Kromě CD vyšla nahrávka i na LP desce. Jubilejní platinová deska za album *Kuře v hodinkách* byla předána na podzim roku 2012 v pražském *Paláci Akropolis* při slavnostním koncertě *Vladimíra Mišíka & Etc... a Flamenga*. Vladimír Mišík se k tomu vyjádřil slovy: „*To, že album získalo Platinovou desku je dnes pro mne čirá nostalgie, je to opravdu strašně dávno, kdy se dali dohromady špičkoví hudebníci. Navíc ta skupina fungovala na dost silné přátelské bázi, takže ta deska se docela povedla. Nové vydání je doplněno o fotky, které tenkrát nemohly vyjít, protože jsme byli všichni ‚máničky‘ a to nešlo. Když se ohlédnu, tak musím konstatovat, že Flamengo se jako skupina vlastně prvního vydání nedožilo, tlaky byly natolik silné, že jsme se rozpadli, a někteří skončili v popíku, aby se vůbec užívali.*“¹⁰⁶ K této příležitosti odehrálo obnovené Flamengo v rámci turné několik koncertů. Sestava obnovené kapely byla:

¹⁰⁵ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobrej*. Praha: Galén, 2017, s. 47. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹⁰⁶ MIŠÍK, Vladimír. *Jubilejní Platinová deska pro Kuře v hodinkách*. [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://www.supraphon.cz/archiv/4167-jubilejni-platinova-deska-pro-kure-v-hodinkach>

Vladimír Mišík, Pavel Fořt, Vladimír Kulhánek, Pavel Skála, Jiří Zelenka, Pavel Bohatý a Jakub Doležal. Koncert z pražského *Paláce Akropolis* vyšlo na DVD – *Živé Kuře v hodinkách*, v červenci roku 2015. V červnu 2013 byla skupina *Flamengo* uvedena do Beatové síně slávy.

3.5 FORMACE, ENERGIT A ČUNDRGROUND¹⁰⁷

Po rozpadu *Flamenga* založil Vladimír Mišík v roce 1973 skupinu *Formace*, ve které působili: *Jiří Kozel* – basová kytara, *Petr Pokorný* – kytara, *Karel Jahn* – bicí a *Michal Vračko* – klávesy. Existence kapely byla velmi krátká, rozpadla se ještě na podzim téhož roku. V době, kdy Vladimír Mišík ve Formaci působil, se mu přihodil vážný zdravotní úraz. K tomu došlo při projektu *Ticho a hluk*, kdy kapelu oslovil *Boris Hybner* s tím, že by mohli udělat multimediální představení, ve kterém by se spojilo divadlo, muzika a film. Při natáčení v pražské Tróji měli muzikanti seskakovat ze skládky soli, která vypadala jako lom, z docela velké výšky. Nikomu se do toho nechtělo, a tak se Vladimír Mišík rozhodl, že skočí jako první a při dopadu si těžce poranil páteř.

Po rozpadu *Formace* Mišík krátce působil ve skupině *Energit*. Kapela vznikla v roce 1973 a tvořili ji dva členové z rozpadlého *Flamenga* – zpěvák *Ivan Khunt* a bubeník *Jaroslav „Erno“ Šedivý*, dále kytarista *Luboš Andršt* a baskytarista *Vladimír Padrůněk*, oba z kapely *Jazz Q Martina Kratochvíla*. *Energit* fungoval asi půl roku a poté byl zakázan. Po skoro roční pauze byla kapela obnovena, ale nepůsobili v ní už *Ivan Khunt* a „Erno“ Šedivý, protože emigrovali. Místo zpěváka obsadil právě Vladimír Mišík a za bicí usedl *Anatoli Kohout*, později *Karel Jenčík*. Kapela se v průběhu let začala věnovat spíše instrumentální tvorbě, což bylo i důvodem odchodu Vladimíra Mišíka, který si posléze založil vlastní skupinu *Etc...*¹⁰⁸

V sedmdesátých letech, ještě před založením *Etc...*, hrával občas Vladimír Mišík na koncertech *Vladimíra Mertý*, kde byly položeny základy *Čundrgroundu (ČDG)*, což je akustické folkrockové volné sdružení hudebníků, které nemá striktně dané obsazení. ČDG hraje převzaté věci, nejčastěji od *Boba Dylana*, a zároveň vlastní písně svých členů. Zajímavé je, že muzikanti spolu nikdy nezkouší, prostě se improvizuje. Dříve s ČDG hrál

¹⁰⁷ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹⁰⁸ Luboš Andršt. Biografie. Dostupné z: <https://www.lubosandrst.cz/cs/biografie/kapely/energite.html> (25. 5. 2020).

Petr Kalandra, Vladimír Padrůněk či *Vladimír Merta*. V současné době v tomto sdružení hraje především Vladimír Mišík s muzikanty z *Etc...* V roce 2012 vyšlo album s názvem *Reduta blues*, je to záznam koncertu z roku 1996, kdy ČDG doprovázel hudebně *Mirka Kovářika*¹⁰⁹. V dubnu roku 2014 si ČDG zahrál dokonce v zahraničí, a to v britském Sheffieldu a Londýně. Toto sdružení příležitostně koncertuje dodnes.

3.6 VLADIMÍR MIŠÍK & ETC... OD VZNIKU PO ZÁKAZ¹¹⁰

Kapelu dal dohromady Vladimír Mišík v roce 1974. Dokonce ji pojmenoval *Vladimír Mišík & Etc...*, aby ho z kapely už nikdo nikdy nemohl vyhodit, jak uvedl ve filmu *Nechte zpívat Mišíka*.¹¹¹ Skupina *Etc...* si prošla během let mnoha personálními změnami, dokonce i dvouletým zákazem hraní, ale i přesto všechno koncertuje dodnes.

Úplně prvotní sestavu *Etc...* tvořili: *Vladimír Mišík* – zpěv, *Petr Pokorný* – kytara, *Vladimír Padrůněk* – baskytara, *Miroslav Hrubý* – bicí a *Bořek Suchý* – saxofon. V tomto složení kapela odehrála začátkem roku 1975 svůj první koncert. Po dvou měsících do kapely přišel vynikající houslista *Jan Hrubý*, kterého doporučil *Hynek Žalčík*.

Etc... se od začátku snažili věnovat vlastní tvorbě, ale zároveň hráli i převzaté písně. Na podzim roku 1975 začali natáčet první album s názvem *Vladimír Mišík*, které vyšlo až koncem dalšího roku. Na desce se kromě stálých členů podílela i řada jiných muzikantů, jako byl *Petr Kalandra*, *Otakar Petřina*, *Vladimír Merta* a další. Na albu najdeme Mišíkovy texty, ale i zhudebněné básně *Josefa Kainara*. Já osobně za nejznámější píseň z tohoto alba považuji právě zhudebněnou báseň – *Stříhali dohola malého chlapečka*. První album se neskládalo z písní, které by tehdy tolik hráli, ale bylo hodně ovlivněno výše zmíněným *Čundrgroundem*.

V následujících letech se sestava kapely hodně měnila. Nejprve odešel bubeník *Miroslav Hrubý*, kterého nahradil *Jaroslav Vondrák*. Krátce nato odešel i kytarista *Petr Pokorný*, kterého vystřídal v červnu 1976 *Jiří Jelínek*, s kapelou však působil jen jeden rok, protože v září roku 1977 umírá. V kapele se dále objevili: *František Franc*, *Jan Noha* nebo *Pavel Frištenský*, ale jejich působení nemělo moc dlouhé trvání. Spolu s *Franclem Etc...* opustil i

¹⁰⁹ Miroslav Kovářik = se narodil 15. 8. 1934 v Praze, kde 4. 3. 2020 i zemřel. Byl český recitátor, moderátor, kulturní publicista, divadelník a vysokoškolský pedagog. V šedesátých letech patřil mezi zakladatele malých divadel, kde později vystupoval jako recitátor poezie V. Hraběte, J. Kainara či J. Ortena.

¹¹⁰ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹¹¹ *Nechte zpívat Mišíka*[film]. Režie Jitka NĚMCOVÁ. Česko, 2017.

Vladimír Padrůněk a Pavel Frištenský, do kapely se vrátil Petr „Kulich“ Pokorný, s ním přišel baskytarista Jiří Veselý a bubeník Jiří Šustera. Na podzim roku 1977 začalo natáčení alba *They Cut Off The Little Boy's Hair* (anglická verze alba Vladimír Mišík), které vyšlo následující rok. Jak je uvedeno výše, v kapele tou dobou probíhalo mnoho personálních změn, a proto se na desce podílelo mnoho muzikantů, kteří kapelou prošli.

V polovině roku 1978 se složení *Etc...* stabilizovalo do podoby: Mišík, Hrubý, Pokorný, Veselý, Šustera. V této sestavě nahráli album, jehož natáčení se dlouho dobu odkládalo, s názvem *Vladimír Mišík & Etc...2*, které vyšlo na jaře roku 1980. Původní název alba měl být *Vyjel jsem šestnáct pater*, ale tento název nebyl povolen, a to ani další - *Královský večer*, proto je album pouze číslované. Na druhé desce se poprvé objevily zhudebněné básně Václava Hraběte¹¹² a jedna z nich se stala i nejznámější skladbou z repertoáru kapely, jedná se o píseň *Variace na renesanční téma*. Tato skladba zazněla v Mišíkově podání za doprovodu Jaroslava „Olina“ Nejezchleby na Leteňské pláni při sametové revoluci a dalo by se říct, že se stala i revoluční písní.

Poezie Václava Hraběte Mišíka velmi oslovila, a tak došlo ke spolupráci s *Miroslavem Kovářikem*, který Hrabětovy básně recitoval. V září 1980 se uskutečnil koncert v *Malostranské besedě*, kde vystoupil Vladimír Mišík s kapelou *Etc...*, hráli zhudebněné básně Václava Hraběte a instrumentálně doprovázeli *Mirka Kovářika*. Z tohoto koncertu vznikla nahrávka, která vyšla o devět let později na albu *Pár tónů, které přebývají*. V prosinci téhož roku získali Vladimír Mišík & *Etc...* cenu *Tipy Melodie*.

3.6.1 ZÁKAZ¹¹³

Začátkem osmdesátých let byla kapela *Etc...* na vrcholu popularity. To bohužel netrvalo dlouho. V roce 1982 odehrála kapela společně s *Marsyas* koncert v pražské *Lucerně*, kde byl na velké plátno ve tvaru trenýrek promítnut krátký studentský film, jenž byl vlastně dokumentem o Vladimíru Mišíkovi a jeho každodenním životě. To se stalo kapele osudné. Tím, že se promítl výše zmíněný studentský film, došlo k nedodržení programu a pár týdnů po koncertě bylo kapele oznámeno, že má zákaz koncertování. Zákaz dostal především frontman kapely, Vladimír Mišík, samotné *Etc...* bylo pobízeno, aby

¹¹² Václav Hrabě = byl český básník, hudebník a pedagog, který se narodil 13. 6. 1940 v Příbrami a zemřel 5. 3. 1965 v Praze. Byl jedním z představitelů tzv. beatnické generace. Během svého života se nedočkal žádného knižního vydání svých básní. Mnoho Hrabětových básní bylo zhudebněno folkovými i rockovými skupinami. Nejvíce básní zhudebnil Vladimír Mišík se skupinou *Etc...*

¹¹³ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

vystupovalo s jiným zpěvákem či zpěvačkou. K tomu ovšem nedošlo, a tak se na čas kapela rozešla. Nejprve byl zákaz formulován na dobu neurčitou, ale poté, co Mišík odmítl spolupráci s StB, šlo o „ZÁKAZ AŽ DO ÚPLNÉHO ZAPOMNĚNÍ...“. Vladimír Mišík se v knize *Byl jsem dobrej* vyjádřil slovy:

„Z Etc... tehdy čišela obrovská svobodomyslnost. Nehráli jsme na Festivalu politické písně v Sokolově, nedělali jsme texty o únoscích letadel, nechodili jsme na večírky s hlavním ‚dohlížitelem‘ na kulturu Müllerem... Neměl jsem nikdy potřebu s bolševikem vyjít a po hospodách jsem se netajil svými názory. A to na Letné fízlové věděli. Když došlo k naší ‚neplánované‘ popularitě a bez problémů jsme vyprodali Lucernu, dostali jsme se do hledáčku estébáků.“¹¹⁴

Před zákazem chtěla skupina natočit třetí album, které bylo již schválené, ale na to si musela pár let počkat. Muzikanti z *Etc...*, aby se užívali, odešli hrát do jiných kapel – *Framus 5*, *Marsyas*, *ASPM*, *Žlutý pes* a další. *Framus 5* v té době připravovali desku s názvem *Kolej Yesterday*, na které se podíleli právě i členové kapely *Etc...* Mišík si tehdy uvědomil, že jejich hudba zní hodně podobně, jako jeho kapela *Etc...* „...když jsem byl na koncertě v Branickém divadle. Stál jsem nahoře na balkóně, *Framus* hrál výborně, ale jeho zvuk hodně silně připomínal *Etc...* Merta, který stál vedle, do mě šťouchl: ‚Tak co, Vlášd’o, nesere tě to?‘ A já se přiznal, že ano. Cítil jsem sevření na prsou, ve kterém se mísila lítost s bezmnohou naježeností. Pocítil jsem tu těžkou nespravedlnost a běželo mi hlavou, že kdyby nám bolševik nezasáhl do života, když jsme byli na vrcholu, mohli jsme odjet na ten festival do Holandska a možná by se nám částečně otevřel i zbytek Evropy. Jenže to se nestalo, protože si pár přitroublých pidi mužů a pidižen potřebovalo dokázat, že si udrží tu svou zasranou moc nad lidmi.“¹¹⁵

Toto období nebylo pro Vladimíra Mišíka vůbec jednoduché, jak sám popisuje: „... pro mě doba zákazu byla samozřejmě hodně drsná, ale na druhou stranu je třeba mít na paměti, že tady byli lidi, kteří seděli dlouhá léta ve vězení. [...] Většinu času jsem trávil po hospodách, protože jsem před sebou neviděl vůbec žádnou perspektivu, a vlastně jsem byl takový ‚punkáč‘ – moje filozofie byla ‚no future‘.“¹¹⁶ Jediný jeho tehdejší příjem byl za již natočené desky. Příznivce Mišíkovy tvorby tento nesmyslný zákaz spíše pobouřil než

¹¹⁴ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobrej*. Praha: Galén, 2017, s. 96. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹¹⁵ Ibid., s. 101.

¹¹⁶ Ibid., s. 99.

vystražil, i proto se v té době objevovaly po Praze nápisy „NECHTE ZPÍVAT MIŠÍKA!“, což Mišíka pochopitelně těšilo a posilovalo. Občas někde vystoupil „načerno“, například jako host skupiny *ASPM*, ale i sólově.

Během zákazu skončilo Mišíkovo první manželství se ženou *Katarínou Benkovou*, s níž měl malého syna *Martina*. V té době se zároveň seznámil a posléze oženil se svojí současnou ženou *Evou Mišíkovou*. Ta mu byla v těchto nelehkých časech velkou oporou. V roce 1985 se jim narodila dcera *Bára*.

S příchodem tzv. „perestrojky“ se situace v Československu trochu uvolňovala a v roce 1985 bylo Mišíkovi povoleno opět koncertovat, ale pouze s „malou partou“. V osmdesátých letech se stále konaly tzv. „přehrávky“, a tak se Mišík musel znovu rekvalifikovat. Zkoušky už nebyly tak přísné jako v sedmdesátých letech, ale byly spíše formalitou. Vladimír Mišík tedy jezdil asi třičtvrtě roku jen s violoncellistou *Jaroslavem Olinem Nejezchlebou* a kytaristou *Václavem Veselým*. Z předloženého repertoáru desítek písní mu bylo schváleno pouze dvanáct, a to jen ty s jeho či Kainarovými texty. Hned na prvním koncertě, který se konal v Hradci Králové, se nařízení nedržel a s triem zahráli vše, co je napadlo. Na podzim téhož roku mu bylo dovoleno koncertovat již s celou kapelou.

3.7 VLADIMÍR MIŠÍK & ETC... OBDOBÍ PO ZÁKAZU AŽ DO SOUČASNOSTI¹¹⁷

Z původních členů *Etc...* se do kapely vrátil jen houslista *Honza Hrubý*, a tak musel Vladimír Mišík sestavit novou partu. Na doporučení *Honzy Hrubého* přišel do kapely kytarista *Standa Kubeš* a klávesista *Petr Skoumal*. Dále pochopitelně oslovili violoncellistu *Olina Nejezchlebu*, jako baskytarista přišel *Vladimír „Guma“ Kulhánek* a za bicí usedl *Pavel Skála*. Tato sestava byla zvláštní především v tom, že se v ní poprvé, za existenci kapely, objevily klávesy. Nebylo to však dáno tím, že v osmdesátých letech byl trend mít v kapele klávesy, ale proto, že *Petr Skoumal* byl vynikající muzikant a skladatel. Ten se dříve věnoval především divadelní a filmové hudbě. V tomto obsazení proběhl na konci roku 1985 první koncert na II. rockovém maratonu.

Začátkem roku 1986 kapela koncertovala už i mimo Prahu. Nazkoušela zbrusu nový reperoár, který se potom rozhodla natočit na třetí album. Nahrávání desky začalo hned v únoru téhož roku a probíhalo v Hrnčířích u Prahy. Na *Trojce* jsou zhudebněné básnické

¹¹⁷ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

texty Jiřího Dědečka, Václava Hraběte, Josefa Kainara a Pavla Šruta. Výjimku tvoří pouze píseň *Dopis*, kterou napsal Vladimír Mišík. Z této desky je cítit nesmírná energie, které byli všichni muzikanti po zákazu plní. Album *Vladimír Mišík & Etc...3* vyšlo v následujícím roce 1987, kdy došlo k natáčení další desky. Kapela ji nahrála ve stejném složení jako na předchozím albu. Se třetím albem byl Vladimír Mišík spokojen, ale o dalším albu *Čtyřce* se vyjádřil slovy: „*Tu jsem považoval za trochu nešťastnou, protože nedopadla nejlépe ani repertoárově (přežily z ní jen Skoumalovy Doteky), ani zvukově. V rámci modernizace zvuku jsme se dokonce snažili klasické bubny snímat elektronicky, což nějak nefungovalo, promarnili jsme tím mnoho hodin a nakonec jsme z časových důvodů museli použít plně elektrické bicí, které na nahrávce znějí blbě.*“¹¹⁸ Toto album vyšlo ještě ve stejném roce, kdy se začalo natáčet.

V následujících letech nastaly personální změny, kdy z kapely odešel houslista *Honza Hrubý* a klávesista *Petr Skoumal*. *Pavel Skála* přešel na post kytaristy, bubeníkem se stal *Ivan Kadaňka* a občas hostoval saxofonista *Ivan Myslíkovjan*. S ním a *Olinem Nejezchlebou* v listopadu nahrál sedm zhudebněných básní od *Jaromíra Pelce*. Album neslo název *Požár na obloze* a vyšlo v roce 1988.

V roce 1989 kapela začala nahrávat další album s názvem *20 deka duše*, na kterém se objevilo mnoho písní, jež měly být původně na třetím albu. V té době už texty nemusely totiž podléhat žádné komisi, která by je schválila, či naopak. Na tomto albu se podílelo i mnoho hráčů, kteří v *Etc...* působili dříve. Deska byla domíchána 17. listopadu 1989, ale vyšla až v roce následujícím.

O pár dní později vystoupil Vladimír Mišík společně s *Olinem Nejezchlebou* na druhé demonstraci, která se konala 26. listopadu na Letné. Před více než půlmilionovým davem zazněla zhudebněná báseň *Václava Hraběte, Variace na renesanční téma*. Vladimír Mišík popsal své pocity takto: „*Přiznám se, že v takovém dojetí jsem nikdy jindy nehrál a měl jsem opravdu honičku to přes ten ‚knedlík v krku‘ alespoň trochu uzpívat. Panovala obecná nervozita, všichni jsme věděli, že je to historická změna, kdy dochází na lámání chleba, a vím, že i ti politici, co stáli na tribuně, byli vzrušení, nervózní a v jednom kuse*

¹¹⁸ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017, s. 109. ISBN 978-80-7492-320-3.

*polykali. Bylo to úžasné i v tom, že pro takové množství lidí jsme ještě nikdy nehráli a pravděpodobně už ani hrát nebudeme.*¹¹⁹

3.7.1 ETC... V 90. LETECH¹²⁰

Po revoluci se Vladimír Mišík pohyboval dva roky (1990 – 1992) v politice jako poslanec. Jeho politické kariéře se podrobněji věnuji v jedné z dalších kapitol.

Tato doba nebyla pro kapelu *Etc...* snadná, protože se hrálo málo koncertů, kvůli Mišíkově časové vytíženosti. Přece jen se některé koncerty konaly, tím největším se stal bezesporu koncert v srpnu roku 1990, kdy *Etc...* zahráli jako předkapela *Rolling Stones*. Byl to vůbec první koncert této britské skupiny v Československu a pochopitelně se stal velkou událostí. Zároveň to bylo opravdové potvrzení toho, že komunistickému režimu v Československu je konec. Slogan zněl: „*Tanks are rolling out, The Stones rolling in*“, v překladu: „*Tanky se valí ven, Stouni se valí sem*“. Koncert se konal na Strahově a zúčastnilo se ho přes sto tisíc diváků.

Jako předkapela *Rolling Stones* vystupovala skupina *Dan Reed Network*, o tom, kdo bude druhou předkapelou, z řad československých hudebníků, rozhodl konkurs, které ho se kromě *Etc...* zúčastnil například *Olympic* nebo *Vláďa Merta*. Po zaslání alba *20 deka duše* si *Rolling Stones* vybrali *Vladimíra Mišíka & Etc...* Když se manažer *Rolling Stones* ptal kapely, zda nebude mít trému před tak velkým publikem, netušil, že pár měsíců předtím Mišík vystoupil na výše zmíněné demonstraci před mnohem větším davem.

Když došlo na onen velký den a *Etc...* už byli na místě, Vladimír Mišík si doma zapomněl kytaru včetně kabelu, protože si den předtím měnil na kytaru struny. Tu mu naštěstí stihli včas přivést a koncert mohl bez problémů proběhnout. Den před konáním koncertu se kapela se „Stounama“ setkala na večírku, který uspořádala *Olga Havlová*, první žena bývalého prezidenta *Václava Havla*.

Tuto velkou událost si tenkrát nechal ujít jen málokdo, zúčastnilo se ho mnoho významných osobností včetně *Václava Havla* nebo *Věry Čáslavské* a dalších. Vladimír Mišík popisuje své pocity z tohoto koncertu slovy: „*V životě jsme nezažili a už asi nezažijeme takové zázemí. Třeba odposlechy. Nebyly jen zepředu po celé délce pódia, kam až Jagger doběhne. Visela tam taky spousta tzv. průvanů, které jdou se shora, ze strany,*

¹¹⁹ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017, s. 115. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹²⁰ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

zezadu a dokonce i zespoda, což bylo úplně fantastické. Zvukaři byli trpěliví, zkoušku jsme dělali asi hodinu, oni pak jen zmáčkli paměť a měli to v pultu. A takový zvuk jsme v životě neměli! [...] To byl splněný nesněný sen! Já jsem vždycky maximálně snil, že je jednou uvidím hrát živě. Ale že bychom před nimi někdy hráli, to byla vize z kategorie fantasmagorických...“¹²¹

Po revoluci, kdy se otevřely hranice, mohla kapela koncertovat i v zahraničí. Kapela si zahrála nejednou v Německu či Francii, kde dokonce absolvovala i desetidenní turné, které měla na svědomí manželka *Ivana Myslíkovjana*, bývalého hráče *Etc...* Na jaře roku 1992 ukončil Vladimír Mišík politickou činnost, jako poslanec a mohl se opět naplno věnovat svojí hudební kariéře. Občas s kapelou zahrál na předvolebních akcích strany ODA.

Během devadesátých let kapela *Etc...* vydala další čtyři alba a prošla personálními změnami. V roce 1992 z kapely odešel bubeník *Ivan Kadaňka*. V květnu ho vystřídal *Tomáš Krček*, který s *Etc...* natočil ještě ve stejném roce desku s názvem *Jen se směj*. Na této desce se nachází píseň *Gambrinus*, kterou Vladimír Mišík o pár let později přetextoval a stala se hymnou fotbalové *Gambrinus ligy*. Ve složení *Mišík, Kubeš, Nejezchleba, Skála, Kulhánek* a *Krček* došlo k natočení dalších dvou alb, *Live... Unplugged* a *Město z peřin*. Jak sám název napovídá, na prvním albu najdeme živé nahrávky z koncertů v pražské *Arše*. Album vyšlo pouhých sedmadvacet dní po uskutečnění těchto koncertů, to jest 2. prosince 1994. Album *Město z peřin* bylo vydáno na konci roku 1996. Na desce se poprvé objevily texty od *Marka Ebena*.

Následující rok byl rokem dalších personálních změn, ale nejen těch. Vladimíru Mišíkovi se narodil druhý syn *Adam*. V té době bylo Mišíkovi padesát let. Z kapely odešel po dlouhých dvanácti letech baskytarista *Vladimír „Guma“ Kulhánek*, jehož vystřídal *Jiří Veselý*, který s kapelou hrál koncem sedmdesátých let. Další změna proběhla na postu bubeníka, po odchodu *Tomáše Krčka* přišel do kapely *Jiří „Zelí“ Zelenka*, ten v *Etc...* působí dodnes. V nové sestavě kapela nahrála album s názvem *Nůž na hrdle*, které vyšlo koncem roku 1999. Na desce se jako host objevil bývalý člen a kapelník, *Honza Hrubý*. Tuto desku považuje Vladimír Mišík za návrat ke „zdravým kořenům“ kapely *Etc...* Ve stejném roce vyšla zároveň kniha *Vladimír Mišík / Letní rozhovor s Ondřejem Bezrem*.

¹²¹ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobrej*. Praha: Galén, 2017, s. 128, 129. ISBN 978-80-7492-320-3.

3.7.2 ETC... V NOVÉM TISÍCIETÍ¹²²

V novém tisíciletí vyšlo CD, které je vlastně průřezem Mišíkovy tvorby. Našli bychom na něm například Mišíkovu píseň *Malej zvon, co mám* i některé písně z posledního alba s kapelou *Etc...* V létě roku 2000 si *Etc...* zahráli na prvním česko – slovenském rockfestu v Chicagu. Kromě *Etc...* vystoupili *Olympic*, *Tublatanka*, *Pražský výběr*, *Vlasta Redl* a další.

V roce 2001 z kapely odešel *Stanislav Kubeš* a zpátky se vrátil houslista *Jan Hrubý*. Právě s *Honzou Hrubým* si Vladimír Mišík zahrál v kanadském Torontu, kam je v červnu roku 2002 pozvali českoslovenští emigranti. V tomto roce započalo nahrávání další desky s názvem *Umlkly stroje*. Jelikož se deska nahrávala v domácích ministudiích u členů kapely, nebylo kam spěchat, a tak deska vyšla až o dva roky později, v říjnu 2004. Začátkem roku 2003 z kapely odešel *Jaroslav Olin Nejezchleba*, který dál působil v uskupení *ČDG*, kapele *Ivana Hlase*, *Marsyas* a *Njorek*, jako externista se vrátil kytarista *Petr Pokorný*.

V roce 2005 uskutečnily kapely *Etc...* a *Blue Effect* společné turné, na základě toho, že v předchozím roce se na pódiu potkal Vladimír Mišík s *Radimem Hladíkem* v pražském klubu *Vagon*, kdy byl do *Beatové síně slávy* uveden jako osobnost Vladimír Mišík a jako kapela *Blue Effect*. Skupina *Etc...* byla do *Beatové síně slávy* uvedena šest let poté.

V létě roku 2006 mělo probíhat v pražské *Arše* natáčení DVD, to se nakonec muselo odložit kvůli Mišíkovým zdravotním problémům. Už od mládí trpí Vladimír Mišík silným astmatem a dlouhodobě užívá kortikoidy, které mohou způsobovat popraskání cévek, což se mu stalo právě na hlasivkách. Pár měsíců proto nemohl vystupovat. Na základě toho oslovili *Etc...* zpěváka *Vlastimila Třešňáka*, který s nimi jezdil jako host, protože dvouhodinové zpívání bylo pro Mišíka už velmi na hraně. Začátkem následujícího roku se na koncertech objevoval další host, zpěvák *Pavel Bohatý*.

V roce 2007 vyšla kniha s názvem *Vladimír Mišík / Letní rozhovor s Ondřejem Bezrem; Sklízím, co jsem zasel*, kterou pokřtil Mišíkův nejmladší syn, *Adam*. Také proběhl koncert v *Divadle Archa* k Mišíkovým 60. narozeninám, z kterého vyšel i záznam na DVD. Na tomto koncertě vystoupilo mnoho výborných a známých hudebníků, např. *Michal Prokop*, *Roman Dragoun*, *Marek Eben*, *Dan Bárta* a další. V té době Mišíka provázely další

¹²² BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

zdravotní komplikace a byl odkázán na invalidní vozík, byla mu zjištěna Charcotova choroba, což je v podstatě odvápnování kostí dolních končetin. Na tuto nemoc se však naštěstí přišlo relativně brzy, a tak v současné době chodí Vladimír Mišík pouze s hůlkou.

V dalším roce se společně na pódiu s *Etc...* začal objevovat druhý houslista *Vláďa Pavlíček*. Bylo to z toho důvodu, že stávající houslista *Honza Hrubý* hodně hrál s kapelou *Michala Prokopa – Framus 5*, a tak se občas stalo, že se termíny koncertů křížily a *Etc...* museli vystupovat bez houslisty. To se stávalo čím dál častěji, což nakonec vyústilo v to, že v roce 2009 *Honza Hrubý* nadobro odešel k *Framus 5* a v *Etc...* zůstal jako stálý člen *Vláďa Pavlíček*. Na podzim tohoto roku kapela začala natáčet album *Ztracený podzim*, které vyšlo a bylo pokřtěno v říjnu následujícího roku. V prosinci 2009 vyšla reedice prvních čtyř alb kapely *Etc...* s názvem *Déja vu (1976 – 1987)*, druhá reedice *Déja vu (1989 – 1996)* vyšla o třičtvrtě roku později.

V roce 2010 se na pódiu po třiceti letech opět potkali *Vladimír Mišík & Etc...* a *Mirek Kovářík* v rámci vzpomínkového večera na *Václava Hraběte*, který se konal v *Malostranské besedě* v Praze. Koncem tohoto roku byl Vladimír Mišík hospitalizován v nemocnici a kapela musela odehrát již nasmlouvané koncerty s hosty, jako například s *Petrem Skoumalem* nebo *Olinem Nejezchlebou*. Během Mišíkova zdravotního pobytu v Tatrách, v březnu roku 2011, odehráli *Etc...* několik koncertů s *Janet Robin*¹²³. O měsíc později už mohl Vladimír Mišík opět koncertovat. Začátkem roku 2013 musela kapela *Etc...* znovu odložit nebo zrušit některé koncerty z důvodu Mišíkovy další hospitalizace. V srpnu tohoto roku se Vladimír Mišík podíval znovu do Toronta, kde tentokrát koncertoval s kytaristou *Pavlem Skálou*. Mimo Toronta vystoupili i ve Vancouveru.

Další rok chystala kapela turné ke svému čtyřicátému výročí existence, ale Vladimír Mišík dostal plicní embolii, a tak byly všechny letní koncerty zrušeny. První koncert po Mišíkově rekonvalescenci se konal na podzim v *Malostranské besedě* a poté následovalo výroční turné. Koncem roku 2015 začala skupina *Etc...* vystupovat společně s *Jamiem Marshallem* a jeho kapelou *Amplified Acoustic Band*, se kterou příležitostně koncertuje dodnes.

---

¹²³ Janet Robin = se narodila v roce 1966 v Los Angeles a je známá americká kytaristka, zpěvačka a skladatelka filmové hudby. Byla žačkou výborného kytaristy Randyho Rhoadse, který úzce spolupracoval například s Ozzy Osbournem.

Zatím poslední deskou skupiny *Etc...* je výše zmíněné album *Ztracený podzim*. Zda bude ještě nějaké další album, zůstává otázkou. Vladimír Mišík s kapelou *Etc...* vydal mnoho řadových alb, singlů, dále vyšlo několik kompilací. *Etc...* v současné době stále koncertují ve složení: *Vladimír Mišík* – kytara, zpěv, *Petr „Kulich“ Pokorný* – kytara, *Pavel Skála* – kytara, zpěv, *Pavel Novák* – basová kytara, *Jiří „Zelí“ Zelenka* – bicí, zpěv, *Vladimír Pavlíček* – housle. Mají fanoušky nejen z řad starších posluchačů, ale těší se i zájmu mladé generace, přestože od jejich vzniku uplynulo již dlouhých čtyřicet šest let.

3.8 JEDNOU TĚ POTKÁM

Studiové album *Jednou tě potkám* je první sólovou deskou Vladimíra Mišíka, na které ho nedoprovází kapela *Etc...*, ale skupina *Blue Shadows*. V této skupině působí *Petr Ostrouchov*, který album zároveň produkoval. Kromě *Blue Shadows* ve složení *Matěj Belko*, *Martin Novák*, *Petr Ostrouchov* a *Josef Štěpánek* doprovází Vladimíra Mišíka i mnoho hostů, např. *Jiří Bárta*, *Jan Kořínek*, *Norbi Kovács*, *Jaroslav Olin Nejezchleba*, *Markéta Foukalová* a další. V písni *Brothers* dokonce hostuje irský zpěvák a kytarista *Paul Brady*.

Album dostalo název podle básně *Jednou* od *Václava Hraběte*. Titulní píseň s názvem *Jednou Tě potkám* považuje Vladimír Mišík za svou „osobní zpověď“. K písni byl zároveň natočen i videoklip. Tato deska vyšla 20. září 2019 a mezi posluchači i kritiky sklidila, a troufám si říct, že doteď sklízí, obrovský úspěch. To se potvrdilo 20. června 2020 při předávání výročních cen *Anděl*, které udílí *Česká hudební akademie*. Vladimír Mišík byl nominován celkem v šesti kategoriích: Album roku, Sólový interpret roku, Skladba roku, Videoklip roku, Folk, Rock. Cenu *Anděl* posbíral ve všech těchto kategoriích.

3.9 NECHTE ZPÍVAT MIŠÍKA¹²⁴

Nechte zpívat Mišíka je český dokumentární film z roku 2017. S nápadem natočit film o Vladimíru Mišíkovi k příležitosti jeho sedmdesátých narozenin přišla v roce 2015 režisérka a scénáristka *Jitka Němcová*. Samotný film se začal natáčet na podzim dalšího roku.

Díky tomuto filmu se Vladimír Mišík dozvěděl o své americké rodině. V současné době je v kontaktu se svými sourozenci a jejich rodinami. Dva bratři za ním dokonce přijeli na premiéru zmiňovaného filmu.

¹²⁴ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

Film *Nechte zpívat Mišíka* všeobecně shrnuje Mišíkův život. Je poskládán z jeho vzpomínek, rozhovorů s kolegy, přáteli či rodinou a nechybí ani hudební ukázky. Mišíkovo vyprávění se odehrává na fiktivní *planetce Mišík*. Planetku číslo 18456 objevili 8. března 1995 *Jana Tichá* a *Miloš Tichý* na hvězdárně Kletř. Planetka je pojmenována po Vladimíru Mišíkovi nejen proto, že v den jejího objevení má narozeniny, ale také proto, že její objevitelka je Mišíkovou velkou obdivovatelkou.¹²⁵

Premiéra filmu proběhla v březnu roku 2017 a byla spojena s oslavou Mišíkových sedmdesátých narozenin. Ve stejném roce tento film získal Českého Lva za nejlepší dokumentární film.

3.10 RODINNÝ ŽIVOT¹²⁶

Vladimír Mišík byl dvakrát ženatý a má tři děti. Jeho první ženou se stala fotografka *Katarína Benková*, se kterou bydlel v bytě na Strossmayerově náměstí. Jejich byt byl nazýván jako „byt otevřených dveří“, o tom se zmínil i v knize *Byl jsem dobřej*, řekl:

„V těch sedmdesátých letech byla všude kolem hodně ponurá atmosféra. Nebylo kam pořádně chodit, hospody byly prolezlé fízly, a my – já jako muzikant a Katka jako fotografka – jsme měli rádi společnost. Z téhle potřeby se nakonec vyvinulo, že náš byt byl pro kamarády kdykoliv otevřený: barák se nezamykal, a dokud se v našich oknech svítilo, mohl kdokoliv ze známých zazvonit. Ale nebylo to tak, že by tam probíhaly jen divoké mejdany – i když ani o ty nebyla nouze. Popsal bych to jednoduše tak, že jsme tam žili a občas nás bylo víc.“¹²⁷ Z tohoto manželství má Vladimír Mišík syna „*Maťa*“.

Martin „Maťa“ Mišík se narodil 7. října 1975 v Praze. Studoval obor *Hračka, loutka, maska* na *Soukromé mistrovské škole uměleckého designu* v Praze. Martin Mišík je nejen výtvarník, ale i hudebník. Působil v mnoha známých českých skupinách, za zmínku určitě stojí kapela *Anety Langerové* či skupina *Tata Bojs*. Založil kapelu *Gingerhead*, ve které působí dodnes. Podílel se na různých projektech, při kterých spolupracoval i se

¹²⁵ *Nechte zpívat Mišíka* [dokumentární film]. Scénář a režie Jitka NĚMCOVÁ. Česko, 2017.

¹²⁶ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹²⁷ *Ibid.*, s. 75-76.

zahraničními umělci a skupinami, například s *Kirkem Hammettem (Metallica)*, *Richardem Fortusem (Guns N'Roses)* nebo skupinou *Accept* či *The Smashing Pumpkins*.¹²⁸

Druhou ženou Vladimíra Mišíka se stala básnířka, překladatelka a pedagožka *Eva Mišíková*, která byla předtím vdaná za *Jiřího Veselého*, hudebního kolegu a kamaráda Vladimíra Mišíka. Jeho žena se pohybuje i na hudební scéně, v 80. letech minulého století působila v kapelách *Noc pod ubrusem*, *Dybbuk* a *Hudba Praha*. V současné době zpívá s kapelou *E+Mousy*. Se ženou Evou, která je o čtrnáct let mladší, má dvě děti. Jako první se narodila dcera Bára a o dvanáct let později syn Adam.

Bára Mišíková se narodila 7. září 1985 a vystudovala AMU, obor Pantomima a nonverbální divadlo. V současné době působí jako herečka v *Divadle Minor*, *Vosto5*, *Boca Loca Lab* nebo *Mime Fatale*.

Adam Mišík se narodil 7. května 1997 a je český herec a zpěvák. V dětství se objevoval ve filmech, seriálech, ale i divadelních rolích. Působil v hudební skupině *The Colorblinds*, se kterou si zahrál například na festivale *Rock for People*. Od roku 2013 se věnuje především své hudební sólové dráze. Mezi jeho známé písně patří singl *Tvoje světy* nebo *V Tobě*.¹²⁹

3.11 POLITICKÁ ČINNOST¹³⁰

Vladimír Mišík se v mládí o politiku moc nezajímal, jak sám uvedl v knize *Byl jsem dobřej*, kde byl dotazován na dobu v osmašedesátém roce před sovětskou invazí. „*Přiznám se, že jsem se o politiku vůbec nezajímal, což byl myslím ideální stav, protože mladý člověk má mít jiné starosti. Mě zajímala muzika a věci kolem ní. Ale samozřejmě bylo úžasné, když se po Novotném, po všech těch honičkách s policajty, společnost uvolňovala. Vycházely různé noviny, časopisy, hromada knížek, politici začali mluvit otevřeně.*“¹³¹

V roce 1990, po skončení komunistického režimu, oslovili Vladimíra Mišíka ze střediska Občanského fóra, zda by ho mohli dát na kandidátku pro severní Čechy. Ten souhlasil, ale chtěl být uveden na konci kandidátky, jelikož netoužil být členem České

¹²⁸ Martin Mišík. Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Martin_Mi%C5%A1%C3%ADk (15. 6. 2020).

¹²⁹ Adam Mišík. Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Adam_Mi%C5%A1%C3%ADk (15. 6. 2020).

¹³⁰ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹³¹ *Ibid.*, s. 29.

národní rady. Občanské fórum nakonec získalo více než padesát procent hlasů a Vladimíru Mišíkovi přišel víceméně „povolávací rozkaz“, a tak se stal na dva roky poslancem.

Jako poslanec působil v církevním a humanitárním výboru. Byla to časově velmi náročná práce, protože se po revoluci měnily stovky zákonů, a tak v práci zůstával často i do noci. Nešlo jen o čas strávený hlasováním ve sněmovně, ale především o přípravy na jednání, kde se probírala témata, která někdy byla Mišíkovi úplně cizí. Svou poslaneckou činnost bral však velmi zodpovědně a jak sám říká: „...při všech hlasováních jsem seděl ve sněmovně a vždycky jsem věděl, proč jak hlasuji.“¹³²

Toto období bylo náročné hlavně pro jeho kapelu *Etc...*, se kterou nemohl koncertovat tak často. Většinou se odehrály tři nebo čtyři koncerty za měsíc, což ostatní členy neuživilo a museli tedy brát jiné „kšefty“. Vladimír Mišík se o době, kdy byl poslancem, vyjadřuje takto: „Každé hraní během těch dvou let pro mě znamenalo úžasné odreagování se a právě tehdy jsem si uvědomoval, že bych natrvalo nemohl dělat něco jiného. Možná takové srovnání není úplně fér, ale mé pocity během výkonu mandátu byly hodně podobné těm v době zákazu, kdy mě sice tížila finanční situace, bezvýchodnost, marasmus všude kolem, ale nejvíc mě vnitřně drásalo, že nemůžu hrát. A to jsem jako poslanec skoro také nemohl, byť z jiných důvodů a na základě vlastního rozhodnutí. Nicméně když mi mandát skončil, oddechl jsem si, a ačkoliv jsem dostal různé nabídky na setrvání v politice, s velkým ulehčením jsem tuto epizodu svého života ukončil.“¹³³

Doba, kdy byl Vladimír Mišík v parlamentu, nebyla lehká ani pro jeho současnou ženu *Evu Mišíkovou*, jak sama uvádí v knize *Byl jsem dobřej*: „To bylo divné období. Vláda poslanectví vzal jako víceméně čestnou funkci, s níž vůbec nepočítal. Pořád se tím ale ve své mysli zabýval, diskutoval o politice s kdekým, zároveň ho to vyčerpávalo, ještě k tomu občas koncertoval. Tohle období byla jedna z největších krizí, které jsme společně prožili. Přes den byl v parlamentu, vracel se podrážděný, někdy jel hrát, pak mu bylo špatně, ležel, a tak to šlo dokola. Já jsem mezitím absolvovala tříměsíční překladatelskou stáž v Paříži a s pětiletou *Bárou* a popravdě řečeno to bylo poprvé, kdy jsem zvažovala, co bude dál a zda to vůbec mám šanci zvládnout.“¹³⁴

¹³² BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017, s. 122. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹³³ Ibid., s. 122.

¹³⁴ Ibid., s. 214.

Po roce 1992, kdy Vladimíru Mišíkovi skončil mandát, se do politiky už tolik aktivně nezapojoval, ale občas s kapelou zahrál na nějakém předvolebním mítinku pro pravicovou stranu ODA. Netrvalo však dlouho a přišla prosba od Unie svobody, zda by svým jménem nepodpořil jejich kandidátku. Podobně jako v roce 1990 se Vladimír Mišík ocitl opět v politice. Přestože na kandidátce byl uveden na posledním místě, preferenční hlasy ho dostaly na místo první, a tak se Mišík stal členem kulturní komise obvodního zastupitelstva na Praze 7. V zastupitelstvu působil asi jen rok vzhledem k tomu, že se mu zhoršil zdravotní stav, a proto se mandátu vzdal.

V roce 2013 se o Mišíkovi hodně mediálně mluvilo v souvislosti s udílením státních vyznamenání. Několik dní před slavnostním večerem byl Vladimír Mišík informován *Jindřichem Forejtem*¹³⁵ o tom, že mu bude předána medaile Za zásluhy z rukou prezidenta České republiky *Miloše Zemana*. Toto ocenění se Vladimír Mišík rozhodl nakonec nepřevzít. Nejprve chtěl ocenění přijmout, protože se domníval, že kandidáty navrhovala sněmovna, ale po telefonátu právě s *Jindřichem Forejtem* se dozvěděl, že o vyznamenaných osobnostech rozhoduje výhradně jen pan prezident. Mišík z toho dokonce celou noc nespal, jak řekl v knize *Byl jsem dobřej*: „*Bylo to pro mě dilema mezi rozumem a citem. Nakonec rozhodla emoce. Najednou se to ve mně převrátilo a došlo mi, že tam prostě jít v žádném případě nemůžu. Ten šutr, co mi spadl ze srdce, museli slyšet i sousedi pod námi...*“¹³⁶ Den před udílením státních vyznamenání se Mišík telefonicky omluvil, že ocenění nepřevzme. Své vyjádření poslal i e-mailem řediteli protokolu prezidentské kanceláře, ve kterém se vyjádřil takto: „*Vážený pane presidente, velmi se omlouvám, ale z důvodu rostoucí nevole z některých Vašich rozhodnutí jsem dospěl k závěru Vámi nabízené státní vyznamenání nepřijmout.*“¹³⁷

¹³⁵ Jindřich Forejt = bývalý státní úředník, byl ředitelem odboru protokolu kanceláře prezidenta republiky (Václava Klause a Miloše Zemana).

¹³⁶ BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej*. Praha: Galén, 2017, s. 189. ISBN 978-80-7492-320-3.

¹³⁷ BEZR, Ondřej. *Odmítl spolupráci s StB i medaili od Zemana. Zpěvák Vladimír Mišík slaví sedmdesátiny*. [online]. 8.6. 2017 [cit. 2020-05-25]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/kultura/mluvci-vlasate-mladeze-odmitl-vyznamenani-zpevak-vladimir-misik-slavi-sedmdesatiny.A170306_163545_In_kultura_bez

O pět let později, v roce 2018, byl vyznamenán Senátem, kdy přijmul stříbrnou pamětní medaili. „*Senátu si vážím, za ocenění jsem rád. Je to instituce, kterou pokládám za důležitou,*“¹³⁸ uvedl Mišík.

---

¹³⁸ WIRNITZER, Jan. *Vladimír Mišík odmítl medaili od Zemana, teď ho ocení Senát.* [online]. 26.9. 2018 [cit. 2020-05-25]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/muzikant-vladimir-misik-odmitl-medaili-od-zemana-ted-ho-ocen/r~5fbe15fcc16a11e88bfaac1f6b220ee8/>

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo přiblížit osobnost Vladimíra Mišíka a jeho tvorbu v kontextu české rockové scény v druhé polovině dvacátého století a poukázat tak na jeho nesmazatelnou stopu a přínos v oblasti české rockové hudby.

Podařilo se mi stručně zmapovat vznik a vývoj světového a československého rocku. Dále jsem tento hudební žánr charakterizovala z hlediska rytmu, melodie a harmonie.

Získávání informací o kulturních podmínkách, politické situaci a historických událostech v tehdejší Československu mi umožnilo širší vhled do doby, kterou znám jen z vyprávění. Shlédnutí dokumentárních filmů, četba odborných článků a rozhovorů s umělci té doby mi lépe pomohly pochopit jejich tvorbu, postoje a názory.

Hlavní náplň mé bakalářské práce, popsanou ve třetí kapitole, se mi podařilo zrealizovat především díky informacím získaným z rozhovorů Vladimíra Mišíka s Ondřejem Bezrem uvedeným v knize *Byl jsem dobřej*, na niž mě Vladimír Mišík odkázal, nebo z rozhovoru, který mi sám poskytl. V této kapitole jsem se zaměřila na vypracování biografie Vladimíra Mišíka, dále jsme se soustředila na jeho hudební tvorbu a působení v mnoha hudebních tělesech. Nejvíce podrobně jsem se věnovala kapele *Etc...*, se kterou Vladimír Mišík koncertuje dosud.

Tato práce obsahuje soubor příloh, ve kterých se nachází fotografie, jež dokumentují život a hudební tvorbu Vladimíra Mišíka. Mimo fotografií je zde přiložen i rozhovor s Vladimírem Mišíkem, který mi poskytl prostřednictvím emailu.

RESUMÉ

This bachelor thesis focuses on Vladimír Mišík who is one of the most prominent personalities of the Czech rock scene. It also deals with the origin and evolution of rock music in the world and in Czechia listing the main representatives and characterizing the musical genre. Furthermore, it describes the cultural conditions in the former Czechoslovakia based on historical events of the second half of the twentieth century. The purpose of the thesis is to acquaint the reader with the life and musical works of Vladimír Mišík.

SEZNAM LITERATURY

BALOG, Petr. *Beatlemanie!:* publikace u příležitosti výstavy „Beatlemanie!“. Praha: Národní muzeum, 2010. ISBN 978-80-7036-291-4.

BEZR, Ondřej; MIŠÍK, Vladimír. *Byl jsem dobřej.* Praha: Galén, 2017. ISBN 978-80-7492-320-3.

DENČEVOVÁ, Ivana; STÁREK, František; STEHLÍK, Michal. *Tváře undergroundu: Příběh české společnosti 1945-1989.* Praha: Radioservis, 2012. ISBN 978-80-87530-17-7.

EGGEBRECHT, Hans H., *Hudba a krásno.* 1. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-479-3.

HAVEL, Václav. *Moc bezmožných a jiné eseje.* Praha: Knihovna Václava Havla, 2012. ISBN 978-80-87490-13-6.

HEATLEY, Michael. *Encyklopedie rocku.* Praha-Plzeň: BETA-Dobrovský, Ševčík, 1999. ISBN 80-86278-18-2, 80-86029-94-8.

HUSÁK, Petr. *Česká cesta ke svobodě; Díl 1. Revoluce či co?* Praha: Volvox Globator, 1999. ISBN 80-7207-299-4.

CHLADIMA, Mikoláš. *Alternativa: Svědectví o českém rock'n'rollu sedmdesátých let (Od rekvalifikací k „nové vlně se starým obsahem“).* Brno: HOST, 1999. ISBN 978-80-85233-11-7.

JIROUS, Ivan. *Zpráva o třetím českém hudebním obrození in Magorův zápisník.* Praha: Torst, 1997. ISBN 80-7215-033-2.

KONRÁD, Ondřej; LINDAUR, Vojtěch. *Bigbít.* Praha: Plus, 2010. ISBN 978-80-259-0023-9.

KUHN, Tomáš. *Stručné dějiny populární hudby a jazzu pro studenty a učitele hudební výchovy.* 1. vyd. Západočeská univerzita v Plzni, 2011. ISBN 978-80-261-0018-8.

MARTINEAU, Jason. *Tajemství hudby.* 1. vyd. Praha: Dokořán, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-7363-394-3.

MOOR, Allan F. *Rock, The Primary Text: Developing a Musicology of Rock.* Buckingham: Open University Press, 1993. ISBN 0335097871, 9780335097876.

NAVARA, Luděk; ALBRECHT, Josef. *Abeceda komunismu*. Brno: HOST, 2010. ISBN 978-80-7294-340-1.

PECKMAN, Jonathan. *Picture Yourself Drumming*, 2007. ISBN 1-59863-330-9.

PEJCHA, Jiří. *Britský hard rock 70. let 20. století*. Brno, 2008.

POLEDŇÁK, Ivan. *Proměny hudby v měnícím se světě*. Olomouc: Univerzita Palackého, 20007. ISBN 978-80-244-1809-4.

STOCHLEBA, Michal. *Strukturální analýza stylu hard rock zaměřená na období přelomu 60. a 70. let 20. století*. Olomouc, 2018.

ŠULC, Jan. *Pravdivý příběh Plastic People*. Praha: Torst, 2008. ISBN 978-80-7215-355-8.

VANĚK, Miroslav. *Byl to jenom Rock'n'roll?: Hudební alternativa v komunistickém Československu 1956 – 1989*. Praha: Academia, 2010. ISBN 978-80.200.1870-0.

VANĚK, Miroslav. *Ostrůvky svobody: Kulturní a občanské activity mladé generace v 80. letech v Československu*. Praha: ÚSD AV ČT – Votobia 2002. ISBN 80-7285-016.4.

Dokumentární film

Nechte zpívat Mišíka [dokumentární film]. Scénář a režie Jitka NĚMCOVÁ. Česko, 2017.

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

<http://abicko.avcr.cz/2008/2/04/nastup-komunisticke-totality-v-ceskoslovensku.html>

<http://jazzrockmusic.blog.cz/0901/alternative-rock>

<http://jazzrockmusic.blog.cz/0901/hard-rock>

<http://jazzrockmusic.blog.cz/0901/punk-a-punkrock>

<http://jazzrockmusic.blog.cz/0901/rock>

<http://www.britskelisty.cz/9811/19981124g.html>

<http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/ceskoslovensko/alternative-rock/clanky/191-prazske-jazrove-dny>

<http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/clanky/64-vysvetleni-pojmu-jazz-rock-aneb-cubci-lektvar-milese-davise/>

<http://www.czsk.net/svet/clanky/osobnosti/volek.html>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Adam_Mi%C5%A1%C3%ADk

https://cs.wikipedia.org/wiki/Martin_Mi%C5%A1%C3%ADk

https://cs.wikipedia.org/wiki/Radim_Hlad%C3%ADk

<https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/2691176-recenze-radim-hladik-byl-hlavne-citlivy-muzikant-ma-hra-jen-potvrzuje-jeho-vyznam>

<https://is.muni.cz/th/b0hgy/>

<https://theses.cz/id/b68opx/>

https://www.idnes.cz/kultura/hudba/vystava-rockfest.A160424_121744_hudba_ob

https://www.lidovky.cz/kultura/mluvci-vlasate-mladeze-odmitl-vyznamenani-zpevak-vladimir-misik-slavi-sedmdesatiny.A170306_163545_In_kultura_bez

<https://www.lubosandrst.cz/cs/biografie/kapely/energiti.html>

<https://www.music-store.cz/clanky/radim-hladik>

<https://www.supraphon.cz/archiv/4167-jubilejni-platinova-deska-pro-kure-v-hodinkach>

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/muzikant-vladimir-misik-odmitl-medaili-od-zemana-ted-ho-ocen/r~5fbe15fcc16a11e88bfaac1f6b220ee8/>

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK

Obrázek 1 – groove.....	13
Obrázek 2 – shuffle rhythm.....	13
Obrázek 3 – straight rhythm.....	14
Obrázek 4 – shuffle rhythm.....	14
Obrázek 5 – tečkovaný rytmus.....	14
Obrázek 6 – Led Zeppelin – Whole Lotta Love.....	14
Obrázek 7 – pentatonika.....	15
Obrázek 8 – bluesová šestitónová stupnice.....	16
Obrázek 9 – bluesová sedmitónová stupnice.....	16
Obrázek 10 – bluesová osmitónová stupnice.....	16
Tabulka 1 – církevní módy.....	17

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I – Albová diskografie

Příloha I – Fotografie

Příloha III – Rozhovor s Vladimírem Mišíkem

PŘÍLOHA I – ALBOVÁ DISKOGRAFIE

Studiová alba, koncertní alba, kompilace, rarity atd.

Meditace (Blue Effect, Supraphon 1970)

Kingdom Of Life (anglická verze Meditace, Supraphon 1971)

Kuře v hodinkách (Flamengo, Supraphon 1972)

Vladimír Mišík a Etc... (Supraphon 1976)

Obelisk (autorské album básníka Josefa Kainara, Supraphon 1977)

Vladimír Mišík (kompilace, Supraphon 1977)

They Cut Off The Little Boy's Hair (anglická verze alba Vladimír Mišík a Etc..., Supraphon/Artia 1978)

Vladimír Mišík & Etc... 2 (Supraphon 1980)

Vladimír Mišík & Etc... 3 (Supraphon 1986)

Vladimír Mišík & Etc... 4 (Supraphon 1987)

Jiří Jelínek in memoriam (s Etc..., dvě EP s převážně živými nahrávkami z let 1976-77, Panton 1987)

Požár na obloze (sedm písní s vlastní tvorbou na autorské desce básníka Jaromíra Pelce, Supraphon 1988)

Pár tónů, které přebývají (živě Vladimír Mišík & Etc... a recitátorem veršů Václava Hraběte Miroslavem Kováříkem, Panton 1989)

Kuře v hodinkách / nePATRNĚne / Struny ve větru (Mišík, Kainar, Holub, Merta, Supraphon 1989)

Bazarem proměn 1967 – 1976 (Flamengo, Etc..., JazzQ, Panton 1990)

Dvacet deka duše (Vladimír Mišík & Etc...BAND, Supraphon 1990)

Nechte zpívat Mišíka (kompilace, Punc 1991)

Špejchar 1969 – 1991 (Vladimír Mišík, kompilace na dvou LP, Supraphon 1993)

Jen se směj (Vladimír Mišík & Etc..., Bonton 1993)

- Live... Unplugged** (Vladimír Mišík & Etc...BAND, Bonton 1994)
- Město z peřin** (Vladimír Mišík & Etc...BAND, Bonton 1996)
- Nůž na hrdle** (Vladimír Mišík & Etc..., Columbia 1999)
- Síň slávy** (kompilace, Sony Music / Bonton 2000)
- 4 & They Cut Off The Little Boy's Hair** (kompilace, Vladimír Mišík & Etc..., Bonton 2001)
- Mezidobí** (Jan Hrubý, Josef Klíma, Jana Lewitová, Vladimír Mišík, Michal Prokop, Indies Records 2002)
- Umlkly stroje** (Vladimír Mišík & Etc..., Columbia 2004)
- Vladimír Mišík & Etc... + hosté Archa 6. 6. 2007** (100PROmotion a Sony BMG Music Entertainment 2008, CD i DVD)
- Déja Vu (1976-1987)** (kompilace Vladimír Mišík & Etc..., Supraphon 2009)
- Déja Vu (1989-1996)** (kompilace Vladimír Mišík & Etc..., Supraphon 2010)
- Ztracený podzim** (Vladimír Mišík & Etc..., 100PROmotion 2010)
- Ponorná řeka** (Vladimír Mišík & Etc... + Vladimír Merta, Galén 2011)
- Reduta blues** (Mirek Kovářík, Vladimír Mišík & ČDG, Galén 2013)
- Královský večer / Royal Evening – Balady / Ballads / 1972-2010** (kompilace, Vladimír Mišík, Supraphon 2014)
- Živě Kuře v hodinkách Palác Akropolis, 12. 11. 2012** (100PROmotion 2015, DVD)
- Bazarem proměn: A Tribute to Vladimír Mišík** (Indies Records 2015)
- S nebem to mám dobrý** (Vladimír Mišík, Radim Hladík, Jan Hrubý, Indies Happy Trails 2017)
- Životní režim – Bigbít 1976 - 2010** (Supraphon 2018)
- Jednou tě potkám** (Vladimír Mišík, 100PROmotion/Supraphon 2019)

PŘÍLOHA II – FOTOGRAFIE

Vladimír Mišík s matkou Alžbětou

<https://www.reflex.cz/clanek/video/78104/video-vladimir-misik-nasel-po-70-letech-novou-rodinu-reflex-byl-u-toho.html>

Otec Vladimíra Mišíka – John T. Gaughan
Z knihy Byl jsem dobrej

Vladimír Mišák za mlada

<https://www.reflex.cz/galerie/video/78972/video-vladimir-misik-nasel-po-70-letech-novou-rodinu-reflex-byl-u-toho?foto=2>

S Petrem Novákem (George and Beatovens) ve finské televizi 1968
Z knihy Byl jsem dobrej

Blue Effect 1969

<https://www.facebook.com/misik.vladimir/photos/a.45290324422/10151226811534423/?type=3&theater>

Radim Hladík

<https://www.supraphon.cz/novinky/1143-radim-hladik>

Flamengo 1971 (Fořt, Mišík, Kubík, Kulhánek, Šedivý, Khunt)
<https://vasak.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=491930>

Formace (Kozel, Mišík, Jahn, Vračko, Pokorný)
Z knihy Byl jsem dobrej

Energit

<https://www.idobryden.cz/kultura/bluesrockovy-energite-v-klubu-mir-47496.html>

Etc... 1980

https://sumpersky.denik.cz/kultura_region/zavolejte-si-o-listky-na-vladimira-misika-a-lubose-pospisila-20150416.html

Honza Hrubý
Z knihy Byl jsem dobrej

V době zákazu

<https://www.hithit.com/cs/project/3152/nechte-zpivat-misika-postprodukce-dokonceni-filmu>

Etc... 1984

<https://www.facebook.com/misik.vladimir/photos/a.45290324422/45290719422/?type=3&theater>

Vladimír Mišík a Jaroslav Olin Nejezchleba - Letná 26. 11. 1989

<https://www.facebook.com/misik.vladimir/photos/a.45290324422/10150885061039423/?type=3&theater>

Etc... jako předkapela The Rolling Stones – Strahov 1990

<https://www.facebook.com/misik.vladimir/photos/a.45290324422/10150885168029423/?type=3&theater>

Vladimír Mišík a Mirek Kovářík

<https://www.facebook.com/misik.vladimir/photos/a.238567349422/10156286778979423/?type=3&theater>

Radim Hladík a Vladimír Mišík

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/poslanci-navrhli-na-vyznamenani-misika-a-hladika.A130415_155156_domaci_jj

Etc... (Pokorný, Pavlíček, Zelenka - bicí, Mišík, Novák, Veselý, Skála)

<https://www.facebook.com/misik.vladimir/photos/a.45290324422/45290719422/?type=3&theater>

Vladimír Mišík s rodinou (Martin Mišík, Barbora Mišíková, Vladimír Mišík, Eva Mišíková, Adam Mišík)
Z knihy Byl jsem dobrej

Vladimír Mišík červen 2020

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/hudba/ceny-andel-vladimir-misik-zvire-jmenem-podzim-hugo-toxxx/r~c6138e92b33311ea8972ac1f6b220ee8/>

PŘÍLOHA III – ROZHOVOR S VLADIMÍREM MIŠÍKEM

Tento rozhovor proběhl korespondenční formou přes e-mail v době nouzového stavu v souvislosti s virovým onemocněním COVID-19.

Vzpomínáte si na Váš první veřejný koncert?

„Vzpomínám, byla to událost, kterou bych nenazval koncertem, ale spíše veřejným vystoupením, odehráli jsme s kamarádem Petrem asi sedm písniček u jedné z laviček v Letenských sadech pro osm děvčat.“

Co Vás den co den motivuje k další práci a kde čerpáte inspiraci pro novou tvorbu?

„Den co den? Tak to mě k práci nemotivuje téměř nic, ale občas mám chvíle, kdy dostanu nějaký nápad inspirovaný nějakým zajímavým textem a to pak trvá i několik dní, někdy i týdnů, než se doberu kýženého tvaru v podobě písničky.“

Co považujete za největší úspěch ve Vaší hudební kariéře?

„Když nás diváci při koncertech vřele odměňují potleskem.“

Jaké vlastnosti Vám nejvíce dopomohly k úspěchu?

„Tak to úplně nevím, asi upřímnost.“

Studovala jsem na Gymnáziu Václava Hraběte v Hořovicích a vím, že jeho texty Vás provází celou hudební kariérou, co prvního se Vám vybaví, když se řekne Václav Hrabě?

„Variace na renesanční téma.“

Jak byste srovnal dobu před listopadem 1989 a po něm z hlediska tvorby, veřejného vystupování a prezentace v médiích?

„Tato otázka by mohla být téma na další bakalářskou práci. Zjednodušeně základ komunismu byla nesvoboda a pro nás písničkáře měli vymyšlený systém cenzury textů. Jak na koncertních agenturách (museli jsme mít schválený program, známé byly rekvalifikace, politický pohovor atp.), tak i u vydavatelů desek byla komise na schvalování textů (Supraphon).“

Máte pocit, že hudba dříve spojovala lidi více než dnes?

„Hudba není jen jedna, existuje mnoho stylů pro široké spektrum posluchačů. Rock, folková muzika byla komunisty zařazena jako menšinový žánr. Byla možnost koncertovat, občas natočit i album, ale stačilo nedodržet schválený program, v mém případě na jednom vyprodaném koncertě v Lucerně, a za pár dní jsem byl vyřazen z agentury. Bylo mně zakázáno koncertovat a natočit již schválenou desku. StB se mě asi po třech měsících snažilo pod tlakem situace donutit ke spolupráci, ale tu jsem odmítl. Zákaz výkonu povolání trval dva roky. Během mého zákazu se občas po Praze objevovalo pár nápisů „Nechte zpívat Mišíka“. Myslím, že to byl dostatečný důkaz sounáležitosti jistého okruhu lidí.“

Myslíte si, že v současné době může přinést/nabídnout bigbeat ještě něco nového?

„Každá mladá generace má v oblibě současnou, generačně spřízněnou muziku, která se různě vyvíjí, zvukově proměňuje i podle toho jak se mění možnosti nových technologií hudebních nástrojů, technika nahrávání atp. Bigbeat je prastarý pojem používaný v minulém režimu, ten se už asi vyvíjet nebude.“

Sledujete současnou rockovou scénu? Pokud ano, jaké hudební skupiny či interpreti Vás oslovili?

„Neposlouchám jen rockovou scénu, ale hlavně jazz a blues, občas vážnou hudbu, třeba Mahlera, frekventovaně jeho devátou symfonii.“

Přemýšlel jste někdy o ukončení hudební kariéry, pokud ano, tak z jakého důvodu?

„Vzhledem k mým zdravotním problémům o ukončení kariéry přemýšlím, ale zatím ty čtyři koncerty měsíčně se snažím s plným nasazením zazpívat a radost, když se publikum usmívá a tleská je pro mě téměř euforická...“

S Vladimírem Mišíkem - Plzeň 2017